

Máhka

Ebeq sáhnsahwe ahtebé ehwehne.

Máhkawe Sarúsarama suwahpeqte áninéna téhtaré áwíq kéhre. We mó awíqmé Sóni Máhkae. Sísaga marakóipeq ména síwáhnorútaq Máhkawe peh mahbi míowe. We Páhnábása awahrah aní ména Píta séhréh atena anehe Páhnábásareq Porareq séhréh aritowe. Aroma kegá págege sansánsábé suwahbó púana Sísaga págegeue miráú arámpéhríyábé Máhkaga sehiranúwe. Aroma kegá mah pukú sáhnsahwe Sísane ehweh kawerue siahtebéra Sísansabé aiq pútare atageheéna Máhkaga sehiranúwe.

Máhkaga mah kawéq éhwéh sehiranúwe.

Sóni wání meri merini anínká irarú ehwehne.

(Mátíyú 3.1-12; Áruká 3.1-9,15-17; Sóni 1.19-28)

1 ¹Sísa Karáhéwé Manikáne ahninkáwá wíre. Kaweq éhwéh áwahewé ²Manikáne ehweh irarú ani wenáwíq Áísáiaga púkuipéq sehiranue mahraréna, Írátíáhro. Néne ehweh korerie anímé ah kawerinkeheéna ebeq eqmaróge. ³We abatapi ména sawai sawaiéna mahraréna, Itene Wahnah sína ahmé aborisahro. Wene ah kaweraráhro inkehe úwe. (Aisaia 40.3)

⁴Mah sehiránká irarinserah wání meri merini aní wenáwíq Sóni uworapeq ména ehweh teri terinéna, Manikánka itene ahababáqsabe kaweraitankéhboq ahababáq sansa sueq kaweqtaq míáhro. Itene ahababáq sansa sueq kaweqtaq míéhrataqmé wání meiníe úwe.

⁵Súria marákórápéqté kéreq Sarúsarama suwahpeqte kéreqka ómiga weba suwe. Su kegá sene ahababáqsabe Maniká teawúwana Sóniga Sorana aroipéq wání meriuwe. ⁶Sóniga kéhmane áyórate kogahnia aneraneratiowe. Áú aretí wene ayahbataq konahnatiowe. Tábahnkákákáq sehenáhrabahnkakákáq nówe. ⁷Sóniga mahraréna, Inehe si anímé anotah aní ména íné kiotaiqme aní míre. We anotah aní púana ínéga nirehunseraráq ména wene súu nahníáq

pugereyabe íre awehrari aní múge.^a ⁸Ínéga peh wání mei meionana wega Manikáne Awa náinkéhe úwe.

Sóniga Sísá wání meawu ehwehne.

(Mátíyu 3.13-17; Áruká 3.21-22)

⁹Mitaqkake Sísaga Néhsara suwahpeq Kehrari marakórápéqté súwana Sóniga Sorana aroipéq Sísá wání meawuwe. ¹⁰Meawuwana Sísaga wánípipeqté kiutaq tagówana sabonah sawekúwana Manikáne Awanka tunse kiboki tahnsanéna Sísaba márunsurahúwe. ¹¹Márunsurahúwana íopeqté éhwéhnká mahraréna,

Are niruní nénáhní móné. Arensabé nirutaboiruge úwe.

Owainawanka Sísá áhwárawe tagó ehwehne.

(Mátíyu 4.1-11; Áruká 4.1-13)

¹²Manikáne Awanka Sísá meqmena abatapi móatowe. ¹³Áhnte wehekáh 40 wehekáh Sísá mitaq míowana owainawanka weba séna Sísaga ahabárinkeheéna áhwárawe tagéna áwíoqnówe. Sísá ménkámehnká míórabeq míowara íopeqté kégá weba séra séhréh atówe.

Sísaga Kehrari marakórápéq wene arambehri áhwárá ehwehne.

(Mátíyu 4.12-17; Áruká 4.14-15)

¹⁴Mó kegá Sóni karábúsiipéq átówana Sísaga Kehrari marakórápéq pokéna Manikáne kaweq ehwéh teri terinúwe. ¹⁵Teriena, Ibora awehraq tanáhráq míre. Manikánka wahnah wahnahnime aiq wahtoni puaq itene ahabáq sueq kaweqtaq méq mah kawéq éhwéhnsábé aiq pútare aintáhro úwe.

Sísaga itaréitaré wéhyábé, Íné séníráhro ú ehwehne.

(Mátíyu 4.18-22; Áruká 5.1-11)

¹⁶Sísaga Kehrari kawéhu ayehrápéq noguwara se ábáráhré Ehntarureq Sáimónireq tagówe. Sáimóniwe mó awíq Pítáe. Se pah meyóya anité míoyansabé kahweraté wánípipeq uwe taga tagauyana tagówe. ¹⁷Tagéna sensabé, Íné séníráhta. Amahnága itega kahweraté uwe taga tagaéta pah meyehye. Mina óyanserah wehuke ínéba meriqmeta sigehe. Minayabe íwáhnoriniboq séníráhta úwe. ¹⁸Séníráhta úwara sene kahwe apubúue mitaq marera Sísá kéroye.

¹⁹Kéroýana Sísaga kure mó abaráhré Sébérine ahninkáwáráré síwíqmé Sémísireq Sónireq sene sípiipéq méra kahwewarí kaweq kaweruyana

^a 1.7 Naho púkúwé “Manikáne O Ehwehne” ue púkuipéq mahraue karaire. Sóniga mahraréna, Inehe sí animé anotah aní ména íné kiotaiqme aní púana wega ehweh irarínaraq íné ehiya míanie úwe.

tagówe. ²⁰Tagéna Sísaga máhotao úwara mi abaráhrégá sibowáreq wereq arambehriu kereq sípiipéq suera Sísá kéroye.

Sísaga owainawa kaqauwo ehwéhne.

(Árúka 4.31-37)

²¹Sega Kápénééma suwahpeq tunse ahrena ahrena wehekáh Sísaga momiwí nahtápéq kibekéna síwáhnorúwe. ²²Síwáhnoréna Mósísiga sehgióro ú ehweh síwáhnoro kegá síwáhnorunserah Sísaga íre miraúwe. Ahqáho. Wega págegeue síwáhnorú púara wene ehweh író kega áhtenuwe.

²³Áhtenuwana owainawanka subiqmaq subiqmarú aní momiwí nahtápéq míowana owainawanka iwíáh atowana anotahtaqa mahraréna ²⁴Sísao, are Néhsara suwahpeqte aní móne. Arega itewe aneraitaníbo? Iubiq iuanie seno? Are Maniká méhrabeq kaweqtaq mía míaóna aní móne. Arewe aiq tagaríóge úwe. ²⁵Úwana Sísaga owainawansabé awehgu atena wensabé, Ehiya mé we auwe pokúno atowe. ²⁶Auwe pokúno atowana owainawanka mi aní kúrugúru atena kareéna we auwena pokúwe. ²⁷Pokúwara ómi míó kega anotah ahténéra ehmuniq éhmúníréra, Aneqqomo? O ehweh míre. Anotah wahnáh áfnká síwáhnori serahnéna Sísaga págege ehwéhne owainawankákáqsábé, Miraoro i puara sega wene ehweh apubúue íráhwe uwe. ²⁸Moke Kehrari marákórápéq Sísá éhweh apubúue mitaq teri mahtaqa terinuwara írówe.

Sísaga Pítane ahrahnawa kawerato ehwéhne.

(Mátýu 8.14-15; Árúka 4.38-39)

²⁹Sísareh Sémísireh Sónirehga Asiu kené momiwí nahtápéq suera kure Sáimónireq Ehntarureqne nahupeq kibekuwe. ³⁰Sáimónine ahrahnawa osoro awahréna máhriqtaq míowara míó kega Sísá apubúue teawúwe. ³¹Teawúwana Sísaga weba séna ayahnkara táhtoqme iriatowana kaweragúwana táhutahuq tíwe náriuwe.

Sísaga áhnte awáhré ké kawerarito ehwéhne.

(Mátýu 8.16-17; Árúka 4.40-41)

³²Mi wehekáh íó tupekútaq wehekeqká ómi awahre kereq owainawanka subiqmaq subiqmarú kereq meriqmera Sísaba mórítówe. ³³Mi kehiná suwahpeqte kégá ómi méhpeh sahuríówe. ³⁴Sísaga áhnte awahre ke kaweraritena áhnte owáináwámári kaqsuowe. Owainawamarínká Sísá tagaríó púana wega se ehiansá aritowe.

Sísaga Kehrari marákórápéq kure kaweq ehwéh teriu ehwehne.

(Árúka 4.42-44)

³⁵Ahyahbinkerotaq Sísaga iriwe ména mitaq suena abatapi kowéna Manikánsabe púrerúwe. ³⁶Sáimónireq wene iyahnaboreqka

koanebahréra ³⁷Sísa tagéra wensabé, Ómi kegá arensabé anebahrowe teawúwe. ³⁸Teawúwana Sísa sensabé, Mó ke suwahpeqkakák ehweh teriníboq pokonehe. Terinieéna tumíoge úwe. ³⁹Sísa moke Kehrari marákórápéq noginieéna pokéna Asiu kené momiwí nahmáritápéq ehweh teriena owainawamarí kaqsouwe.

Sísa anotah naonkákák ání kawerato ehwéhne.

(Mátýu 8.1-4; Áruka 5.12-16)

⁴⁰Anotah naonkákák áníká Sísa séna áhtenú púana arehunserarác ména Sísansabé pagu pagunéna, Are awahbáhnaraqmé kaweraintahráhone úwe. ⁴¹Úwana Sísa wensabé arutaboiratena ayahnkahkahruwe wenaneq táhtorena wensabé, Aiq mirainauge. Are awaho ani míahno atowana ⁴²mina irarútaq wene náonaba apubúwe wagúwana kaweragúwana ⁴³Sísa eqmaranaútaq wensabé, Írátíahno. ⁴⁴Mó ke teríneho. Írakaumo. Manikáne ehweh mibeq mahbeq aitéh ánípá pokue arene anonka móreawo. Are awaho ani úkire igehboq Mósísiga irarúnserahnue Manikánsabe titirúno éna apubúwe eqmaq auwowe. ⁴⁵Eqmaq auwowana kaweragú aninká pokéna kawerato ehweh mitaq teri mahtaq terinúwara áhnte kegá írówe. Áhnte kegá író púana Sísa mó ke suwahpeq íre korahúwe. Írakaumo. Peh abatapi kowíowara mó marákórápéqté kéreq mó marákórápéqté kéreq áhnte kegá mitaq weba suwe.

Sísa aiayah pukia ání kawerato ehwehne.

(Mátýu 9.1-8; Áruka 5.17-26)

2 ¹Sísa táhmaro wehekáh ména mitaq suena Kápénéáma suwahpeq kouwekúwara wene nahtapeq míehre mitaq teri mahtaq terinuwara írówe. ²Ira áhnte kegá weba sáhatíowara kígíúnsabe mó kegá méhpeh íre míahrahuwana Sísa kaweq ehwéh teriuwe. ³Itaréitaré ánitógá aiayah pukia ání sehgiwera weba suwe. ⁴Séra ahtapeq kutaq áhnte wehekéqká nahupeq kígíúnsabe sega Sísa íre kioráhéra nahnsorapéq kire Sísa ayahqnsorag abogéh piruqmarera abahrabahrútaq aiayah pukia ání wene máhriqkakák sehitaqmaqme meqmera Sísa míorabeq márunátówe. ⁵Sega iwíáhéra, Sísa kaweratanawire iwíáhuwana wega sene iwíáh tagéna aiayah pukia ánínsábé, Náníbáq mone. Arene ahbabáq aiq kaweratóge úwe.

⁶Úwara Mósísiga sehgióro ú ehweh síwáhnoro kegá tútuue méra sirupipeq iwíáhéra, ⁷Mi ehwéhme aneqsabé irariro? Manikánsabe íre kaweq ehwéh atéhre. Ahbabáqsabe inega kaweraritahráhiro? Manikánka webataq wehukene ahbabáqsabe kaweraritahráhire iwíáhuwe. ⁸Sísa sene sirupipeqté iwíáh wene arupipeq tagéna sensabé, Itewe aneqsabé mira iwíáho? ⁹Aiayah pukia ánínsábé aneq ehwéh teawinínkono? Arene

ahbabáqsabe kaweratóge teawinínkono? Are irigue arene máhriq mewe ah nogo teawinínkono? Íre págege ehwéhmé ahnabo? ¹⁰Íné wehukení úku anínká mah marákó marákó wehukene ahbabáq kaweraritahráhuge. Sokigi ainíboq tagaríáhro éna aiayah pukia ánínsábé, ¹¹Teawiníboq iro. Iriqwe arene máhriq mewe arene nahtapeq pokúno úwe. ¹²Pokúno úwana irigue wene máhriq apubúue mewena pokúwara ómi míó kega tagéra áhtenue Manikánsabe íwíáh íwíáh atera, Mahna tahnsa morá ibora tagóne uwe.

Sísaga Áríwáinsabé, Íné séniro ú ehwehne.

(Mátíyu 9.9-13; Áríuka 5.27-32)

¹³Sísaga Kehrari kawéhú ayehráq mó kúwara ómi míó kega weba sáhatiówana Manikáne ehweh síwáhnorúwe. ¹⁴Sísaga mitaq suena ahtapeq nogutaq táhkísi moné meyo aní wenáwíq Áríwái tagówe.^b Áríwáiwe Apíasane ahninkáwá táhkísi moné meyo nahtápéq tútuue míowana Sísaga wensabé, Íné séniro úwana Áríwáiga irigue kérowe.

¹⁵Áhnte táhkísi moné meyo kereq mó ahbabáq kereqka Sísaga kéronsabe Sísaga Áríwáine nahtapeq táhutahurútaq mi kegá Sísareq we kéro kereq táhutahuruwe. ¹⁶Táhutahuruwara Mósísine ehweh síwáhnoru Péhrasi kegá minayabe tagéra Sísaga kéro keyabé kasenéra, Sísawe aneqsabé táhkísi moné meyhá kereq ahbabáq kereq moráráq táhutahuriro uwe. ¹⁷Uwana Sísaga mi ehwéh irena sensabé, Sóteha awaho wehuké márahsíni íre náriasa peh morá awahre ke nárire. Mina inserah ínéwé kaweqtaq míáh ké séhréh aritanieéna íre suge. Peh ahbabáq ke kaweraritanieéna suge úwe.

Sísaga táhutahuq awehriro sansánsabé síwáhnorú ehwehne.

(Mátíyu 9.14-17; Áríuka 5.33-39)

¹⁸Sóni kéro kereq Péhrasi kereqka táhutahuq awehriutaq wehukega Sísaga séra kasenéra, Sóni kéréh kereq Péhrasi kéréh kéréh kereqka táhutahuq awehriowara aneqsabé are kéréh kegá íre awehrioo uwe. ¹⁹Uwana Sísaga sensabé pabeqme ehwéh teriena, Pahuwirotaqmé o menáhwé wene iyahnabo ba míéhtáqmé táhutahuq awehrioo? Írakaumo. ²⁰Mókake o menáhwé seba íre míahnaraqmé mi tanáhráq wene iyahnaboga sirutaboirá táhutahuq awehrigehe úwe.^c

²¹Sísaga mó pabeqme ehwéh mahraréna, Wehukenínká nahonáh sáhkétí kawerinieéna o ambántaráté íre párúwe kawerire. Miraitaq tahirimé nahonáh sáhkétí subanki irino. ²²Wehukenínká o nahniáq sera ano naho naho méméné áuyahwa antehyápípeq íre ahkíre. Miraitaq

^b 2.14 Mátíyuwe mó awíq Áríwáie. Mátíyu 9.9 tagáhnó. ^c 2.20 Mi ehwéh áwahewé aigarápéqté éhwéh Mátíyu 9.15 tagáhnó.

tahirímé sera anonka muinaraq nahonáh ántéhyá tapoagirana sera ano marakóraq antigi irino. Wehukénká o será ano o antéhyápípeq ahkíre. Wehukega ahkíratq mi tehtáre náneqme kawerue kanae. O será anome kawerue kanae. Antehyamé moq kawerue kanae úwe.^d

Sísaga ahrena ahrena wehekáhnsábé arambehriéyabe irarú ehwehne.
(Mátíyu 12.1-8; Áruká 6.1-5)

²³Ahrena ahrena wehekáh Sísareq we kéro kereqka páréti mirao naneq será sotápéq kótaikutaq we kéro kega mi será késabariqme késabariqmeue kuwe. ²⁴Kuwara Péhrasi kegá Sísansabé, Are kéréh ké tagáhno. Ahrena ahrena wehekáh íre mirao sansámé sewe aneqsabé miraoo uwe.

²⁵Uwana Sísaga sensabé, Itewe Manikáne púkuipéqté séhíramé Tébtíreq we kéro kereqka tabonahéra sirupibiútaq mirau sansámé íre sáhnsahwe ahtebaho? ²⁶Wehukení wenáwíq Ábíátawe Manikáne ehweh mibeq mahbeq arito aní míotaq Tébtíga Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh náhúpéq kibekéna Manikánka tagankeheéra máró paréti mewe néna we kéro ke náriuwara sega moq nowe. Mósísine ehweh irarunka mi parétiwe pehipéqté kégá íre nah nanere. Peh morá Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kégá nahrahowe ire. (1 Samuel 21.1-6)

tega mi sehirá íre sáhnsahwe ahtebaho úwe.

²⁷Sísaga Péhrasi keyábé mó mahraréna, Ahrena ahrena wehekáh ko púana Manikánka wehuke miraroo? Írakaumo. Wehuke míó púana ahrena ahrena wehekáh mirarowe. ²⁸Íné wehukení úku anínká ahrena ahrena wehekáhnkákáq wahnah wahnahnuge úwe.

**Sísaga ahrena ahrena wehekáh sawenkahnia áyáhnkákáq
ání kawerato ehwehne.**
(Mátíyu 12.9-14; Áruká 6.6-11)

3 ¹Sísaga Asiu kené momiwí nahtápéq mó kibekúwana sawenkahnia áyáhnkákáq aní míowe. ²Míowara Péhrasi kegá Sísaga mi aní kaweratanabiramo éra ebitíowe. ³Ebitíowana Sísaga sawenkahnia áyáhnkákáq ánínsábé, Ínéba sewíahno éna ebitíó keyabé, ⁴Mósísiga sehgióro ú ehwehnikáwé ahrena ahrena wehekáhnsábé anere teiro? Wehuke kaweraritanéhnkono? Íre kaweraritanéhnkono? Wehuke séhréh aritanéhnkono? Subiq suanéhnkono úwara se ehiya míowe. ⁵Se sawenkahnia áyáhnkákáq ánínsábé íre sirutaboiria sirupipeq págegeunsabe Sísane arupipeq umeh agúwe. Umeh agúwana wega se ebitáwéna abiahnsa aritena sawenkahnia áyáhnkákáq ánínsábé, Arene ayahnkara obariro úwana wene ayah

^d 2.22 Mi ehwéh áwahewé aigárápéqté éhwéh Mátíyu 9.17 tagáhno.

obarirowana kaweragúwe. ⁶Kaweragúwara Péhrasi kegá tueague Érótime iyahnaboreqka momiwíue sío síoéra, Sísawe árahue subiq suanéhnkono uwe.

Káwehu ayehráq áhnte kegá momiwíu ehwéhne.
(*Árúka 6.17-19*)

⁷Sísareq we kéro kereqka mitaq suera káwehu ayehráq pokuwara áhnte Kehrari marákórápéqté kegá we kérowe. ⁸Kehrari marákórápéqté kéreq Súría marákórápéqté kéreq Sarúsarama suwahpeqte kéreq Írúméa marákórápéqté kéreq Táíya suwahpeqte kéreq Sáíróna suwahpeqte kéreq Sorana aroipéq seberaebéqté kereqka áhnte kehinánká Sísaga miraúnsabe irera weba suwe. ⁹Áhnte kegá sunsabe Sísaga we kéro keyabé, Áhnte kegá pagunééhboq sípi wahtotaq mewe sero úwe. ¹⁰Áhnte awahre ke kaweraritionsabe moke mó awáhré kegá Sísá táhtoraneheéra pehentáwe sunsabe Sísaga we kéro keyabé mi ehwéh teriwe.

¹¹Owainawamarínká Sísá tagéra wensabé áhreu puara arehunseraráq méra anotahtaq mahraréra, Are Manikáne ahninkáwá wóne uwana ¹²Sísaga sensabé abiah matawéna, Íné éhweh irariyehboq ehiya míáhro úwe.

Sísaga we kéro ke omaq sito ehwehne.
(*Mátíyu 10.1-4; Árúka 6.12-16*)

¹³Sísaga sáwéhrapeq pokéna wega omaq siteyabe awahbó ke síáhrabúwara weba kíúwe. ¹⁴Kíúwana airápété téhraníté weba míageheéna omaq sitowe. Sensabé eqmaro kee síwíraritena mi kegá ehweh koreri terinigeheéna omaq sitowe. ¹⁵Sega owainawamarí kaqsuageheéna págege atena omaq sitowe. ¹⁶Wega omaq sito kewe Sáímóniwe mó awíq Pítae ue áwíratena ¹⁷se ábárahre Sébérine ahninkáwáraré Sémísireq Sónireqsabé Póánégie ue síwíraritowe. Mi awíq áwahewé puruburu anité tahnsane ue síwíraritowe. ¹⁸Ehntaru, Pírípi, Pátórómíyu, Mátíyu, Tómáhsi omaq sitena Sémísi Ápíasane ahninkáwá omaq atowe. Sáímóniwe we Kénáni marákórápéqté ánínseq Táriásareq omaq sitowe. ¹⁹Súrása we mó awíq Ísíkárióti Sísane naruo koweriranaú anínseq omaq sitowe.

Owainawanka Sísá séhréh atéhre éra péhe éhwéh iraru ehwéhne.
(*Mátíyu 12.24-32; Árúka 11.14-23, 12.10*)

²⁰Sísaga nahupeq kibekúwara áhnte wehekéqká weba mó kiranéhnatíúwe. Mitaq kígúnsabe Sísareq we kéro kereqka íre táhutahurorahuwe. ²¹Sísá awahrahga minayabe írótaq, We uwoyansa aní úkire éra we koweraneheéra suwe.

²²Sarúsarama suwahpeqte Mósísine ehweh síwáhnoro kegá seye náhenéra, Pésébúri, owainawane wahnahnka Sísá págege atena séhréh

atéh púana Sísaga owainawa kaqsuahráhire éra ehmuniq éhmúníruwe. ²³Ehmuniq éhmúníruwana Sísaga sensabé, Ínéba sewiáhiro éna pabeqme ehwéh mahraréna, Owainawanka wewe árahue kaqsuankéhbo? ²⁴Wahba marákórápéqté kégá seye ebehirataq sainkoneherawoe. Minayabe se págegeue morá ké íre míahrahowe. ²⁵Sensuwahrahreq seye ebehirataq sainkoneherawoe. Minayabe se págegeue morá ké íre míahrahowe. ²⁶Owainawanseq wenawahrahreq ebehotaq tahirímé se sainkéra págegeue morá ké íre míahraho irino. ²⁷Wehukenínká ayahnsa kira wéhné ménsámehnsá meyanieéna wene nahupeq pehipi íre kibekorahire. Írakaumo. Ebeqme wega ayahnsa kira wéh táhtoqme táhru táhruarena anehe wene nahtapeqté ménsáméhnsá pehipi meyahráhire úwe.

²⁸Sísaga mó mahraréna, Teiníboq írátíáhiro. Ahbabáréra Manikánsabe abehq éhwéh atáh kéwé Manikánka mi ke kaweraritahráhéna mi ahbábáq íre ahrreraq matiankehe. ²⁹Peh morá Manikáne Awansabe abehq éhwéh atéh ánímé Manikánka mi aní íre insahwé atankéhe. Mí ahbábáq peh ahrreraq matiankehe úwe. ³⁰Sega, Owainawanka Sísaga séhréh atéhre unsabe Sísaga mi ehwéh irarúwe.

Sísane anowaréh ábákawaréhwe inseréhbo i ehwéhne.

(Mátíyu 12.46-50; Áruká 8.19-21)

³¹Sísane anowareq ábákawaréhreqka séra máhpeq iriwe méra mó keyábé, Sísansabé, Mahbeq tuo teawéro uwe. ³²Uwara áhnte wehekékéq weba sáhatawéra wensabé, Arenanoreq arenábáqmarinseq máhpeq méra arensabé áhrabowe uwe. ³³Uwana Sísaga sensabé, Náinoreq náníbáqmarinseq inseréhbo éna ³⁴weba sáhatió ke tagéna, Itewe náinoreq náníbáqmarinseq móe. ³⁵Maniká awahbeh arámbéhrí mirao kewé náníbáqmari móe. Náinahnoreh wóe. Náinoréh wóe úwe.

Ayu suitabéyabe pabeqme ehwéhne.

(Mátíyu 13.1-9; Áruká 8.4-8)

4 ¹Sísaga káwehu ayehráq tunse mó síwáhnorúwe. Síwáhnorúwara íregárita q weba sáhatió púana wega wánípipeq ko sipípéq kibekue tútuue míowe. Tútuue míowara moke míó kega arahwéraq míówana ²wega áhnte pabeqme ehwéh síwáhnorúwe.

³Síwáhnoréna, Teiníboq írátíáhiro. Ayu suitabé aninká ayu suitabanieéna pokire. ⁴Suitabehtaq mó ayú ahtaq megirana kabaranka sésiq nehre. ⁵Mó ayú kiruraq megirana pehgáriq marákó kéh púana mi ayú apubúue kiapoue kíréhre. ⁶Anotah patáhitag tamurupague ánúq piéh púana ehyatagire. ⁷Mó ayú náwe tarúítáq megirana náwe kirena kárígariirana íre kawerue kíréhre. Minayabe sera íre íyéhre. ⁸Mó ayú kaweq marákórág megirana kiapoue kirena áhnte será íyéhre. Mó ayú 30 íyéhrana mó ayú 60 íyéhrana mó ayú 100 íyéhre. ⁹Íre parosa áhréákáq kéó, kawerue íráhro úwe.

Sísaga ayu pabeqme ehwéh áwahe pahsuo ehwéhne.

(Mátýu 13.10-17; Árúka 8.9-10)

¹⁰Áhnte kegá íre míótaq airápété téhranité Sísá kéro kereq mitaq míó kereqka pabeqme ehwéhnsábé áwahe kasenuwe. ¹¹Kasenuwana Sísaga sensabé, Manikánka wahnah wahnahnirabeqte éhwéhmé áwahe ite sokigi aiena mó ke peh pabeqme ehwéh teri terinuge. ¹²Minayabe mó kegá siuranka tagéra sirupipeq íre tagariahrahowe. Sene siahrega irera sirupipeq íre írátíahrahowe. Minayabe sene ahbabáq sansa peh kéhrana Manikánka sene ahbabáq íre kaweraritena peh ahreraq matiankehe úwe. *(Aisaia 6.9-10)*

Sísaga moke pabeqme ehwéh teriunsabe irarú ehwehne.

(Mátýu 13.18-23; Árúka 8.11-15)

¹³Sísaga sensabé mó mahraréna, Ite mah pabéqmé éhwéh íre iraho? Mó pabeqme ehwéhmé árahue iranéhbo? ¹⁴Ayume Manikáne kaweq ehwéhne. Ayu suitabé anínká mi kawéq éhwéh teri terinire. ¹⁵Ahtapeq megí ayúmé wehukega Manikáne ehweh íráhwana owainawanka sirupipeqté mi ehwéh apubúue seaebóire.

¹⁶Kiruraq megí ayúmé apubúue kiapoinserah wehukega Manikáne ehweh irera sirupipeq eyoyóera apubúue kowe atáhwe. ¹⁷Manikáne ehwehnka sirupipeq íre ánú píéhnsábé pehgáriq tanáhráq sehgiówe. Manikáne ehweh sehgiónsábé mó kegá síwíoqnahwana íre kaweq sunúq sire. Mi tanáhráq sega apubúue túbáh agéra Maniká áúwáhwe. ¹⁸Náwe tarúttáq megí ayúmé wehukega Manikáne kaweq ehwéh irera sehgionehe íwíáhéra ¹⁹mah marákó márakóipéqté náneqsabé iwíáh kikiréra sene áhnte matíáh ménsáméhnsánsábé sirutaboirowana mó ménsáméhnsánsábé aigará pabekire. Náwe soagirana sera íre íyéhmé mi kegá Maniká awahbeh sansá íre sehgiowe. ²⁰Kaweq marákórát megí ayúmé wehukega Manikáne ehweh irera sirupipeq tábúsoqme iwíáhowe. Kaweq marákórát kaweq será íyéhnserah sega mi ehwéh sehgiera Manikáne arambehri kawerue miraowe. Kawerue miraéra mó kegá 30 tahnsá árámbehríowara mó kegá áhnte 60 tahnsá kaweq arámbehríowara mó kegá peh íregárita 100 tahnsá áhnte kaweq arámbehríowe úwe.

Sísaga téhreh naneq íre akariaráhnsábé pabeqme irarú ehwehne.

(Árúka 8.16-18)

²¹Sísaga sensabé mó mahraréna, Áráhmu mewe setaq eheq maraho? Antehyataté áráhmu íre akariaráhwe. Máhriq tahbé tehnopeq íre maráhwe. Írakaumo. Kaweruwe téhrankeheéq peh tahberapeq maráhwe. ²²Amahnága moke kopípeq kéh náneqme mókake ábóraq kanae. Moke

akariuríéh náneq moq ábóraq kanae. ²³Íre parosa íáhréákáq kéo, kawerue íráhro úwe.

²⁴Sísaga sensabé mó mahraréna, Itega íréhra ehwéh iwíáhue íráhro. Itega mó ke náríranserah Manikánka mina tahnsanue náinkéhe. ²⁵Matíéh ání Manikánka mó náwinkéhe. Íre matíéh ánímé Manikánka wene pehgáriq naneq meyankéhe úwe.

Ayu kíréhnsábé pabeqme ehwéhne.

²⁶Sísaga mó mahraréna, Manikánka wahnah wahnahnime wehukenínká ayu marakóipeq suitabehnserahne. ²⁷Inokáhpeq sugayugaéna ahbiahipeq irigéna wene arambehirana ayume kiapoue kíréhre. Kiapoue kíréh sánsámé suitabeh anínká íre ahtebehre. ²⁸Marakóga mirainka ménsámehnsá kirena íyéhre. Ebeq ánáh kiapoue kirena anehe sera iyena nera kéhre. ²⁹Ménsámehnsá nera kéhtáq pokatate serame apiwe meyháwe. Nera kéh púara apiwe meyháwe úwe.

Pehgáriq ayúnsábé pabeqme ehwéhne.

(Máttyu 13.31-32; Áruká 13.18-19)

³⁰Sísaga mó mahraréna, Manikánka wahnah wahnahnime aneq tahnsáne teinínkono? Minayabe aneq pabeqme ehwéh teinínkono? ³¹Manikánka wahnah wahnahnime sotápéq uqmaréh ayu tahnsane. Mi ayúme íre mó sotápéqté áyú tahnsane. Írakaumo. Mi ayúme pehgáriq ayúne. ³²Wehukenínká mi pehgáriq áyú wene sotápéq uqmatairana kirena anotah awánká úkéna moke mó mensáméhnsá kiotaikire. Awankánirana anotah ayáhnáwé kéhrara kabaramarínká ayahnaweraq surahéra sene nah mitaq áhpeq píáhwe úwe.

Sísaga peh pabeqme ehwéh teriu ehwéhne.

(Máttyu 13.34-35)

³³Sísaga áhnte mina tahnsa pabeqme ehwéhne Manikáne ehweh teriuwe. Sirupipeq mi ehwéh iwíáhue irahráhunserahnue teriuwe. ³⁴We kéro keyabé epéq moke pahsuqme síwáhnoréna peh mó keyabé pabeqme ehwéh teriuwe.

Sísaga irarúnka sóiriq táqnáigú ehwehne.

(Máttyu 8.23-27; Áruká 8.22-25)

³⁵Mi wehekáh tupekinaútaq Sísaga we kéro keyabé, Káwehu seberaebéq pokonehe úwara ³⁶we kéro kega mibeq sáhurió ke suera Sísá mío sipí kéwewera Sísá meqmera kuwe. Mó sipíwárinákákáq moráráq kuwe. ³⁷Anotah soírírúwana wánínka sípiipéq kiegambéh agu aguúwana sípiipéq wání obenkíkinaútaq ³⁸Sísawe sípi ambarupéq ayahqno kunubaraq sugowe. Sugowara sega Sísá iriatera wensabé, Íwáhnoraníno,

ite wánípipeq pukonehe únayabé anetaníbo íwíáhono uwe. ³⁹Uwana Sísaga irigéna sóiriqsabé, Táqnaígúno éna wánínsabe, Pehwehrue mé túbáh agúno úwana sóiriqka táqnaígúwana wánínka moq túbáh agúwe. ⁴⁰Túbáh agúwana wega sensabé, Aneqsabé áhreo? Aneqsabé ínénsabe íre aiq pútare aintaho úwara ⁴¹sega anotahtaq áhreéra seye náhenéra, Mah anímé insebo? Sóiriqkakáq wánínkakaq wene ehweh íréhre uwe.

Sísaga owainawamarí kaqsuo ehwéhne.

(Mátíyu 8.28-34; Áruká 8.26-39)

5 ¹Sísareq we kéro kereqka sípi kéwewera kure Kehrari kawéhu seberaebéq Kérása kené marakórápéq kuwe.^e ²Sísa sípiipéqté tueagúwana mibeqté ánímé owainawanka subiqmaq subiqmarú anínká wehuke maisia ónámárípéqté séna weba súwe. ³Mi anínká maisia ónámárípéq kaegaeuwara wehukega wene aigárátáq ayahnkaratáq séniraté táhru táhru aruqaruruwana suraqsu suraqsurú púara íre saiqnariahrahue. ⁴Wene ayahpíte séní sabirue surasuq surasuréna wene aigárápíté séní piteruq piterurúwe. Segá táhtorótaq íre ambubu atiahrahue. ⁵Inokáhpeqkakáq wéhékáhnkakaq ahriahri we maisia ónámárípéqté sáwéhrapeqté kare kareéna kenkawéhrate wene anonka amurúruqme kirasuq kirasurúwe.

⁶Sísaga sípiipéqté kiuwana mi anínká móbeqte we tagéna pehbeheráh weba sure wensabé áhtó púana arehunseraráq sewíowe. ⁷Sewéna kareéna, Sísao, are íopeqté Manikáne ahninkáwá wóne. Aneraintaníbo? Íopeqté Manikánka tagaríéhtáq níeraníneho úwe. ⁸Sísaga wensabé, Owainawano, we auwe pokúno atonsabe mi ehwéhnsábé kareúwe. ⁹Kareúwana Sísaga wensabé, Arenáwíq tenio úwana mi anínká, Ite áhnte mionayabé néníwíq Íregáritare éna ¹⁰Sísansabé, Ite mahtaqté kaqme íre wahto eqmaq iuwéhneho úwe.

¹¹Wahtotaq sáwéhrapeq íregáritaq poeráhqká náwe sahtaqme nowara ¹²owainawamarínká Sísansabé, Mi poeráhqmáripá eqmaq iuwo éra, Póeráhqne sirupipeq míanehboq ite pokoro aito éra pagu pagunuwe. ¹³Pagu pagunuwana Sísaga kowe aritowara owainawamarínká wehukení auwera póeráhqmariné sirupipeq kowíowara 2táhúséni (2,000) póeráhqmáriná sáwéhrapeqté pehbeheráh tunse mentúpipeq wánínkuwe pukuwe.

¹⁴Póeráhqtaq wahnahnu kegá tagéra pehbeheráh pokue sotápéq míó kereq sene nahtapeq míó kereq koreríúwara seraganeheéra suwe. ¹⁵Sísaba suwana owainawamarí kaqauwo anínká kaweq iwíáhorahéna aneranerue tútuue míowara su kegá tagéra áhreuwe. ¹⁶Áhreuwara tago

^e 5.1 Kérása marakó mó awíq kéhre. Mátíyuga sehiranú pukúipéq marakó awíq Káráae kéhre. Mátíyu 8.28 tagáhnno.

kegá kawerato ehweh su ke teriera póeráhqmari puku ehwéh teríúwara¹⁷sega Sísansabé, Itene marakó sue pokúno éra pagu pagunuwe.

¹⁸Sísa sípiipéq kiasague pokinaútaq owainawamarí kaqauwo anínká wensabé, Íné are kéranie úwe. ¹⁹Kéranie úwana Sísaga ahqáho atena wensabé, Arenawahpeq pokue íné arene Wahnahnka arensabé nirutaboírue kawerató éhwéh arenawahrah korerio úwe. ²⁰Úwana wega pokue Tékapórisa marákórápéq mó ke suwahpeq mó ke suwahperue Sísaga we kawerato ehweh koreri terinuwara moke író kega áhtenuwe.

Sísaga awahre iní kaweratena ahrari oganúq ato ehwehne.

(Mátíyu 9.18-26; Áruká 8.40-56)

²¹Sísaga sípi kéwewena kure Kehrari kawéhu seberaebéq seuwekúwara áhnte wehekéq weba sáhuriówe. Káwehu ayehráq míówana ²²Asiu kené momiwí nahtápéqté wáhnáh aní Sáírúsaga mitaq séna Sísa tagéna áhtó púana wene aigárápí káuqmunue arehunseraráq ména wensabé, ²³Nániyahu pukinaire. Wenaneq koráhtoréhnana kaweraginkehboq máho. Oga míankehboq máho éna pagu pagunúwana ²⁴Sísaga we kérowe.

We kérowara áhnte kegá moráráq kure Sísa kú ahtápéq we pehentáruq we pehentárurue kuwe. ²⁵Awahre iní kure airápété téhtaré ópéq áhnte opéq wene korahq íre taraqnágia peh tuerueúwe. ²⁶Peh tuerueúwana wega áhnte sotéh kébá puku pukuúwara sega we áhnte érawúwana wene móne sinsinue parabaruowana íre kaweragúwe. Írakaumo. Anotah íroke awáhréúwe. ²⁷Mi inínká Sísa éhweh irena áhnte kegá moráráq kutaq ²⁸wewe náhenéna, Íné peh wene korósi koráhtoráhnaraqmé kaweraintankéhe úwe. ²⁹Áhnte wehekéqká kígíuwana awahre inínká Sísa anehepeq sure wene korósi koráhtorowe. Koráhtorowana wene korahq apubúue taraqnágúwana wene arupipeq iwíáhéna, Íné aiq kaweraintéhre úwe.

³⁰Úwana Sísaga iwíáhéna, Ínéga inse kawerauwogo éna pabeqme, Néne korósi iniega táhtorehro kasenúwe. ³¹Kasenúwara we kéro kega Sísansabé, Áhnte kegá are paguno púah aneqsabé, Néne korósi iniega táhtorehro eno uwe. ³²Uwana Sísaga táhtoro aní taganieéna aurankaúwe. ³³Kawerato inínká, Íné aiq kaweraintéhre éna áhre iransánéna Sísaba sure arehunseraráq sewéna moke teawuwe. ³⁴Teawuwana Sísaga wensabé, Náinahnoo, arega aiq pútare aintahnaga kaweratóge. Are awaho ani míaniewóne. Pehwehrue pokéwahno úwe.

³⁵Pehwehrue pokéwahno úwara wahnah aniné nahtapeqté táhmaro kegá sure abowansabé mahraréra, Areniyahu aiq pukire. Aiq puki puah síwáhnori anínká sinsabé ahqáho ato uwana ³⁶Sísaga sene ehwehnsábé íre iwíáhia abowansabé, Íre áhreúno. Peh aiq pútare ainto éna ³⁷áhnte we kéro keyabé, Mahtaq míáhro aritena peh morá téhq abaráhré

Sémísireq Sónireq mó aní Pítareq meriqmena pokúwe. ³⁸Pokue mi wahnáhné nahtapeq sutaq irobibiu ke tagówara áhnthe ibiséra anotah ibítúnátúnánuwe. ³⁹Ibitunátúnánuwana Sísaga nahupeq kibekéna irobibiu keyábé, Aneqsabé áhnthe ehwehnéq ibitunátúnánoo? Mah ahrárá íre airaiq pukia peh sugéhre úwara ⁴⁰sega awiréh atówe. Awiréh atówana Sísaga ómi míó ke máhpeq kaqsuena mi ahráráiné anoiboreq we kéro kereq meriqmena ahrarine máhriqtapéq pokúwe. ⁴¹Pokéna wene ayahnkara táhtotawéna wewene ehwehtaqa mahraréna, Tarita kumie úwe. Tarita kumie úmé, Ahrario, ínéga teawúge. Irigúno úwe. ⁴²Irigúno úwana wega apubúue irigéna ah noguwe. Mi ahráráiné ópeqme airápété téhtaré ópéq míotaq pukuwana Sísaga iriatowe. Iriatowara tago kegá áhtenuwana ⁴³Sísaga sensabé, Mó kegá íréhboq íre teriéro éna wenanoibonsabé, Iteriyahu táhutahuq náwétáo úwe.

Néhsara suwahpeqte kegá Sísansabé suwahrió ehwehne.

(Mátíyu 13.53-58; Áríka 4.16-30)

6 ¹Sísaga mitaq suena wenawahpeq pokúwara we kéro kega kérowe. ²Ahrena ahrena wehekáh Sísaga Asiu kené momiwí nahtápéq síwáhnorúwara áhnthe író kega áhtenuwe. Áhtenéra mahraréra, Wega irari ehwéhmé eheqte ehwéhpó? We árahue ahtebia aní úkurairo? Wega ótaq sansámárá árahue mirairo? ³We peh nah pe tagaríéh aní míre. We Máhríane ahninkáwá wíre. We Sémísireh Sósépareh Súrásareh Sáímónirehne siwahwá wíre. Wenanahnoreh mahtaqté ánímárá móe éra wensabé abiahnsa atówe. ⁴Abiahnsa atówana Sísaga sensabé, Manikáne ehweh irari anínsabé mó ke suwahpeqte kegá iwíáh íwíáh atáhwe. Peh morá wenawahpeqte kéreq wenawahraheq wene nahtapeq kaegaeo kereqka wensabé íre iwíáh íwíáh atáhwe úwe. ⁵Mibeqté kegá wensabé íre aiq pútare ató púana wega mitaq ótaq sansá íre áhnthe miraorahúwe. Peh táhmaro awahré ké táhtorena kaweraritowe. ⁶Wensabé íre aiq pútare atónsabe Sísaga áhtenúwe.

Sísaga we kéro ke arambehriraq eqmaq suo ehwehne.

(Mátíyu 10.5-15; Áríka 9.1-6)

Sísaga mó kehiná suwahpeq mó kehiná suwahperue kosíwáhnorúwe. ⁷Wega we kéro ke airápété téhranítéyábé síáhrabéna mó mi anité mó mi anitéue eqmaq suowe. Eqmaq suanaútaq owainawamarí kaqsuageheéna wega págege aritena ⁸sensabé, Ite ahtapeqsabé tópahme unahmé mónewe íre meyáhro. Peh morá pegiqnáhnkara meweq ⁹súu sukiwe pokoro. Téhtaré síótí íre sukióro. ¹⁰Ite mó ke suwahpeq kirataq peh morá aníné nahupeq kaegaeoro. ¹¹Wehukega ite íre mehweh aitera itene ehwehnsabé iuwahriehre irataq sene nah sueq itene igárátáq kahna tanáhúq poruarueq pokoro úwe. ¹²Úwara eqmaq suo kega pokue mó

kehinánsábé mahraréra, Kaweraitankéhboq itene ahababáq sansa sueq kaweqtaq míáhro teri terinuwe. ¹³Sega áhnte owáínáwámári kaqsuera awahre ke óríwi awánká sérá ano abaq sitera kawerarítówe.

Sóni wání meri merinú aní pukú ehwehne.

(Mátíyu 14.1-12; Áríka 3.19-20, 9.7-9)

¹⁴Sísa éhweh mitaq teri mahtaq terinuwana anotah wahnáh aní Érótiga irowe. Táhmaro kegá iraréra, Sóni wání meri merini aní pukéna mó oga úkurai puana amahnága págege otáq sánsánire uwe. ¹⁵Uwara mó kegá, We Éráisa wire uwara mó kegá, We Manikáne ehweh irari anímé naho Manikáne ehweh iraru ke tahnsa aní míre uwe. ¹⁶Uwana Érótiga Sísa éhweh irena mahraréna, Ínéga ayahqno kiraq áúwátáú anímé Sóni we mó oga úkuraire úwe.

¹⁷⁻¹⁸Sóni oga míotaq wega Érótingsabé ehweh atena mahraréna, Arenábáqne ahre meronawe Mósísiga sehgióro ú ehweh aiq anterutone úwe. Érótiga wenábáq Pírípine ahre Éróriása meyonsabe Sóniga wensabé ehweh atowana meyo inínká mi ehwéhnsábé ayehitónsabe Sóni abiahnsa atowe. Abiahnsa atowana Érótiga sóntía keyabé, Sóni táhtoqme karábúsiipéq móátáhro úwara táhtoqme karábúsiipéq móátówe. ¹⁹Móátówana mi iní Éróriásaga Sóninsabé abiahnsa atataú púana Sóni subiq suanie íwíáhúmé íre miraorahúwe. ²⁰Érótiga Sóninsabé áhtenéna iwíáhéna, We íre ahababáq ani peh kaweqtaq mía míai aní míre éna, Pehragahro únsabe mó kegá Sóni íre subiq suahráhuwe. Érótiga Sónine ehweh irotaq iwíáh kikiréna peh Sónine ehweh ireyabe awahbówe.

²¹Érótime anowagá we maqmio ahreraq ko tanáhráq sítáq wega anotah tahutáhúq kawerarena wahnah wehwárinseq sóntía wahnáh wehwárinseq Kehrari marákórápéqté áhnte moné ko wehwárinseq kirabo aritowe. ²²Éróriásane ayahunkawagá seba séna ábáhrúwara Érótireq weba táhutahuru kereqka ábáhrúnsabe áhnte iwíáh íwíáhuwe. Minayabe Érótiga mi ahráryábé, Arega nánio ina naneq náwinie. ²³Pópoqnahga tagariéhtáq aiq pútariahnsanuge. Arega nánio ina naneq náwinie. Wahnahnu naneqsabé ákáhtaq nánio inaraqmé náwinie úwe.

²⁴Úwana ayahunkawagá tueyokue wenanonsabe, Aneq nánio ininkono úwana wenanoga, Sóni wání meri merini aniné ayahqno nánio úno úwe. ²⁵Úwana wega pehbeheráh kibekéna Érótingsabé, Íné Sóni wání meri merini aniné ayahqnonsabe níre. Amahnága kunubaipéq maqme nánio úwe. ²⁶Nánio úwana Érótiga mi ehwéh irotaq wene arupipeq áhnte umeh agúwe. Pópoqnahga tagariéhtáq awinauge ú púana wene arupipeq iwíáh kikiruwe. Ínéreq táhutahuro kegá néne ehweh íráh púana niyehitéhneho éna, Mi ahráryábé íre ahqáho atahráhuwe. ²⁷Minayabe wega sóntía anínsabé, Sónine ayahqno kogiraqme mewe súno éna apubúue eqmaq suowana tunse karábúsiipéq Sónine ayahqno kiraq suowe. ²⁸Kiraqme

kunabaipéq maqme mewe séna mi ahráí awuwana wenano móawuwe.
 29 Sóni kéro kega we subiq súo ehweh irera sure wene anonka
 sesehgiwera maisia ónápépéq móárowe.

Sísaga 5 táhúséni (5,000) weh kiraboú ehwehne.

(Mátíyu 14.13-21; Árúka 9.10-17; Sóni 6.1-13)

30 Sísaga eqmaq suo kega weba kouwekéra sega mirau ehwéhnkákáq síwáhnoru ehwéhnkákáq moke teawúwe. 31 Íregárita qéra séra unsabe Sísareq we kéro kereqka íre táhutahurorahu puana Sísaga sensabé, Máhoró. Ahrenagehboq itebataq abatapi pokonehe úwe. 32 Minayabe sípi kéwewera kure sebataq abatapi pokuwe. 33 Pokuwara áhnte kegá sípi tagéra, Sísareq we kéro kereq aiq tagóne éra sensuwahpeq suera peh marakóipeq pehbeheráh kure Sisa kinaúrabéq kuwe. 34 Sísaga koráwégútaq áhnte wehekéq tagéna sensabé arutaboairaritowe. Íre wahnahnkákáq sípísípíq tahnsa míó píana sensabé arutaboairaritena áhntetaq síwáhnorúwe.

35 Íó tupekinaútaq we kéro kega Sísaba séra wensabé, Mótaq penkinae. Mahtaq peh abatapi píah 36 mah kegá so kéh márákóráq wahtotaq kehíná suwahpeq táhutahuq kobaiqmaragéhboq eqmaq suo uwe. 37 Uwana Sísaga sensabé, Itega mah ke táhutahuq kirabooro úwara sega wensabé, Ite áhnte moné 200 Kína meweq páréti kobaiqmaqme kiraboonehnkono uwe. 38 Uwana wega sensabé, Páréti árahue kehro? Koragahro úwara sega kosáhnsahera Sísansabé, Párétiwe moberíah kéhre. Pahme téhtaré kéhre uwe.

39 Uwana Sísaga míó keyabé, Narunarunitaq isepí kiria mahpi kiriaue tútuue miahro úwara sega miraué tútuue míówe. 40 Áhnte ke 100 wehekéq morabí isepí tútuue mía 50 wehekéq morabí mahpi tútuue mía uwe. Miraué kiranéhnue tútuue míówe.

41 Sísaga mi moberíah párétiákáq téhtaré páhnkákáq mewena íopeq tagéna Manikánsabe, Kaweróne atena páréti keqme we kéro kega kiraboigeheéna náriuwe. 42 Náriuwará ómiga nowana siyahbankirowe. 43 Siyahbankirowara páréti arahqkakaq pah arahqkakaq airápété téhtaré páhsíkétí úsawe obenkíq márówe. 44 Mi tahutáhúq no wehwé íregárita q 5táhúséni (5,000) weh wóe.

Sísaga káwehu wání abobóráhtaba nogu ehwéhne.

(Mátíyu 14.22-33; Sóni 6.16-21)

45 Míówana Sísaga we kéro keyabé, Sípiipéq kiasagoro. Seberaebéq ite nonótáh Pétásáira suwahpeq pokoro éna apubúue eqmaq suena míó keyabé, Iteruwahpeq pokoro éna 46 mitaq suena púrerinieéna sáwéhrapeq kiuwe.

47 Penkútaq we kéro kega sípiipéq káwehu ákáhpi míówana Sísaga webataq marakóipeq míówe. 48 Míowara siuratapeqté anotah soirírúnsabe

awankátate wání subame kéra ahyannahyanuwana sóiriqka saiqnówana tagówe. Ahyahbinkerotaq Sísaga wání abobóráhtaba seba kure kótaikinaútaq ⁴⁹sega we tagéra, We wahnsa wíre íwíáhéra kareuwe. ⁵⁰Ómiga we tagéra anotah ahréera kareuwana Sísaga sensabé, Pehitaq míáhro. Íné úge. Íre áhreoro úwe. ⁵¹Sísaga sípiipéq kiasagéna sereq kiwíowana sóiriq táqnáigúwara sega anotah ahténuwe. ⁵²Áhtenéra páréti keqme kiraboúnsabe sirupipeq íre íwíáhia peh íre irasa míówe.

Sísaga áhnte awáhré ké kawerarito ehwéhne.

(Mátýu 14.34-36)

⁵³Sega sípiipéq kure seberaebéq kэрáwégue Kénésáréti marákórápéq kure mitaq sípi arahwéraq móarówe. ⁵⁴Móarówara míó kega tagéra, Sísaga wíre éra ⁵⁵pehbeheráh sensuwahrahba pokue, Sísaga míéhre mitaq teri mahtaq terinuwara awahre ke sene máhriqkakák meriqmera weba mórítówe. ⁵⁶Sísaga moke mi ke suwahpeqkakák moke táhúnipéqkákák úpeqkákák nogutaq sega awahre ke máhkétirapéq mórítówe. Móritera Sísansabé pagunera, Awahre ke arene korósi aiq táhtoragéhe uwara wene korósi táhtoró ke moke kaweragúwe.

Manikáne ehwehnka iteinahbúréhne sansá kiotaikire i ehwéhne.

(Mátýu 15.1-9)

7 ¹Péhrasi kereq Mósísine ehweh síwáhnoro kereqka Sarúsarama suwahpeqte sure Sísaba sáhatiówara ²we kéro kega siyahnkara íre pabeq paberia pehipi nowara tagowe. ³Péhrasi kereq moke mó Asiu kereqka sinahbúwárehne sansá sehgiro puara ahriahri ebeq siyahnkara pabeq paberaruera anehe táhutahuq aruqaruruwe. ⁴Máhkétirapéqté séyéutaq sega ebeq mósosuera anehe táhutahuruwe. Sega sinahbúwárehne sansá áhnte mó sansá miraéra káhpuwe antehyamé tınıwe pabeq pabeq aruqaruruwe.

⁵Péhrasi kereq Mósísine ehweh síwáhnoro kereqka Sísansabé kasenéra, Iteinahbúréhne sansámé are kэрáh kégá aneqsabé anteruera peh náwíqkakaq síyáhnkárátáté táhutahuq naho uwe. ⁶Uwana Sísaga sensabé, Itewe peh kopéráhpéro ke wóe. Manikáne ehweh irarú ani Áísáiaga naho Manikáne ehwehnka mahraréna,

Mah kegá néníwíq síwéhrate pankerera peh sirupipeq ínénsabe íre suwahbehre. ⁷Sega wehukega sehgióro e ehwéh síwáhnoréra, Mahnawé Manikáne sansáne ewe. Minayabe sega ínénsabe péhepehe íwíáh íwíáh aintáhwe úwe. *(Aisaia 29.13)*

Itega miraonsabé púkuipéqté éhwéhnká aiq irarire. ⁸Itega Manikánka sehgióro ú ehweh sueq peh wehukene sánsá ambubu atawéq sehgirowe úwe.

⁹Sísaga mó mahraréna, Iteitene sánsá sehgióneheeq Manikánka sehgióro ú ehwehnsabé anetaníbo éq anterúáhwe. ¹⁰Mósísiga naho mahraréna,

Iteinoibone ehweh ireq se séhréh arítáhiro úwe.

Wega mó mahraréna,

Wenanoibonsabé íre kaweq ehwéh arítéh ání subiq súáhiro úwe.

(Kisim Bek 20.12, 21.17)

¹¹ Manikáne púkuga miraué irariraq itega síwáhnoréq, Wehukenínká wenanoibo séhréh aritahráhi monébópoq mó naneqpopoq matawéna wenanoibonsabé mahraréna, Mahnawé Maniká íre áwátáutaq tahirímé náiyú irino ire. ¹² Wehukenínká miraué irariraq itega, Mi anínká wenanoibonsabé anetaníbo ime aiq kawerire. Wega se íre séhréh arítéhmé aiq kawerire ewe. ¹³ Minayabe iteitene ehweh sehgiónsabé Manikánka sehgióro ú ehweh anterúáhwe. Mahna tahnsa sánsá áhntetaq mira aruqaruréq mó keyábé, Itene sánsá sehgióro arítáhwe úwe.

**Sísaga, Wehukeníné arupipeqté íwiáhgá
ahbabáratáhire ú ehwehne.**

(Mátíyu 15.10-20)

¹⁴ Sísaga mónkakáq mitaq míó keyabé, Ínéba sewiáhiro. Ite ómiga néne ehweh ireq iwíáhue tagahro. ¹⁵ Wehukenínká táhutahurinka íre ahababáratéhre. Írakaumo. Peh morá wene arupipeqté íwiáhgá ahababáratáhire. ¹⁶ [Ahreakaq kéó, mah ehwéh írátíáhiro úwe.] ¹⁷ Sísaga weba sáhatíó ke suena nahupeq kibekúwara we kéro kega mi pabéqmé éhwéhnsabé kasenuwe. ¹⁸ Kasenuwana wega sensabé, Ite moq íre írátíaho? Wehukenínká táhutahurinka íre ahababáratéhre. Minayabe íre iraho? ¹⁹ Táhutahuqka wehukeníné iwíáhipeq íre túíre. Peh ahmbiupipéq tunse tueagire úwe. Sísaga mah ehwéh irarúmé, Moke táhutahuq nah naneq mire úwe.

²⁰ Sísaga mó mahraréna, Wehukeníné arupipeqté íwiáhgá ahababáratéhre. ²¹ Wehukeníné arupipeqté, wene iwíáhipeqté, ahababáq iwíáh áhwárehre. Íre kaweq iwíáhwé, mahbi ahrari abariéwé, aebówé, wehuke subiq suewé, ²² mó aníné ahre weh abariéwé, mó aníné ménsámehnsánsabe aigará pabekime, íre kaweq sansámé, péhephenéwé, íre mirao naneq miraime, mó anínsabé íre kaweq iwíáh atewé, éhruruéwé, píribahriéwé, saiyoéwé, ²³ moke mah ahabábáqmé, wehukeníné arupipeqté áhwárehre. Mahnawarinká wehukení ahababáratéhre úwe.

Nahnso inínká Sísansabé kawerue aiq pútare ato ehwéhne.

(Mátíyu 15.21-28)

²⁴ Sísaga mitaq suena Táíya suwahpeqte kéné marakórapeq pokúwe. Pokéna nahupeq kiena, Íné mahtaq míónsabé mó ke teríyeho úwanawe we kopípéq íre míahrahúwe. Írakaumo. ²⁵ Owainawanka wene ayahunkawa subiqmaq subiqmarú inínká Sísá míéhre u irena

apubúue sure Sísansabé áhtó púana wene aigárátáq arehunseraráq sewiowe. ²⁶We mitaqté náhnsó ínínéna Káríki ehwéh iro iní míre. Wega Sísansabé, Nániyahu subiqmaq subiqmari owáínáwá segasuo teawuwe. ²⁷Teawuwana Sísaga wensabé, Ebeqme animárínká táhutahurigehe. Sene táhutahuq mewe iamáripá tuparuwé íre kaweq sansáne. ²⁸Úwana wega Sísansabé, Anotah aníno, arega irarénawe aiq pútaróne. Iamarínká animáríné siyahpíte megí apípí tahbe tehnopeqte mewe nahtaq sibowágá íre kaqsúéhre úwe. ²⁹Úwana Sísaga wensabé, Arega irarénayabé seuwekúno. Owainawanka areniyahu aiq auwena pokire. ³⁰Aiq auwena pokire úwana wene nahtapeq pokue tagówana owainawa kaqauwo aní aiq auwawana wene máhriqtaq awahoraq míowana tagówe.

Sísaga ahre parosa íre ehwehnorahi aní kawerato ehwehne.

³¹Sísaga Táíya suwahpeq suena Sáíróna suwahpeq kótaikéna Tékápórísa marákórápéq tuena Kehrari kawéhútáq kúwe. ³²Mó kegá ahre parosa ání íre kaweq ehwéhnú aní Sísaba meqmera suwe. Segá Sísansabé, Kaweraginkehboq arene ayahnkaratáté táhtoro uwe. ³³Uwana Sísaga mi aní meqmena mipi sáhuríó ke suena móbeq pokue wene ayahnobeqtaté mi aníné ahreipeq paroqmatawéna anehe wene ayahnobeqtaq tehqniarena mi aníné anehbíraq marena ³⁴íópeq tagéna ahyanahanéna ahre parosa ánínsábé mahraréna, Épátae úwe. Mi ehwéhnúme, Ahre sio úwana ³⁵wene ahre siatowana wene anehbí kaweragúwana wega kaweq ehwéhnúwe. ³⁶Sísaga sensabé, Mó ke teríyeho úwara sega mó ke teriúnsabe wega teríyeho uge úwara sega áhnte mó ke teri terinuwe. ³⁷Mi ehwéh író kega anotah ahténéra mahraréra, Wega moke kawerue miraire éra ahre parosa ání iro atéhre. Íre ehwehnorahi aní ehwehnúno atéhre uwe.

Sísaga 4 táhúséni (4,000) weh kirabou ehwehne.

(Máttyu 15.32-39)

8 ¹Mitaqkake áhnte kegá Sísaba sáhatíówana se táhutahuq íre konsabe Sísaga we kéro keyabé síáhrabéna sensabé, ²Mahtaq míáh kegá ínéna apahtáro wéhékáh míáhnnsábé amahnága se táhutahuq íre kéh púana sensabé nirutaboíruge. Íre kirabo aritasa pehipi eqmaq súáhnaraq ahtapeq siunúnkaq surahiyeho. Pehipi íre eqmaq suaníe. ³Sene nahtapeq eqmaq súáhnaraqmé sirupibiyabé ahtapeq siunúnkaq márunsurahoneherawoe. Táhmaro míáh kegá íre wahtopeqte surowe úwe. ⁴Úwara we kéro kega wensabé, Mahtaq peh abatapi míre. Mah ke awehraq tahutáhúq nagehboq árahue áhnte tahutáhúq meyahráhuo uwe. ⁵Uwana Sísaga sensabé, Árahue paréti kehro úwara abapete téhtaré kéhre uwe.

⁶Sísaga weba sáhuríó keyabé, Marakóraq tútuoro éna mi abápété téhtaré páréti mewena Manikánsabe, Kaweróne atena páréti keqme we

kéro kega míó ke kiraboigeheéna siuwara sega moke míó ke náríúwe. 7Sega táhmaro káriq pah kowana Sísaga Manikánsabe kaweróne atena we kéro keyabé, Minaaqaq kirabooro úwe. 8Kirabooro úwara míó kega nowana siyahbankirowe. Siyahbankirowara arahqmé abapete téhtaré páhsíkétí úsawe obenkíq márówe. 9Peh íregáritaq wehuké 4 táhúséni (4,000) ke míówe.

Sísaga mi ke eqmaq suena ¹⁰sípiipéq apubúue kiasagéna wereq we kéro kereq kure Tárámánúta marákórápéq pokuwe.

Sísansabé, Ótaq sansánúno u ehwéhne.

(Mátíyu 16.1-4)

¹¹Péhrasi kegá Sísaba séra wensabé ehweh atera, Manikánka are séhréh atahna taganehboq íopeqté ótaq sansánúno uwe. Ótaq sansánúno éra we áhwárawe tagowe. ¹²Áhwárawe tagowana Sísane arupipeq págege agúwana wega mahraréna, Amahnága oga míáh kégá aneqsabé ótaq sansá tagéyabe suwahbehro? Teiníboq írátíáhiro. Segá ótaq sansá íre tagagehe. Ahqáho. Írakaumo úwe. ¹³Írakaumo éna Péhrasi ke suena sípi kéwewena kéréwégue seberaebéq pokuwe.

Páréti muoráhi naneqsabé pabeqme ehwéhne.

(Mátíyu 16.5-12)

¹⁴We kéro kega páréti meweyabe sibitagúwara peh morá páréti sípiipéq kowe. ¹⁵Sísaga sensabé págegeue mahraréna, Tagaríáhiro. Péhrasi kereq Érótiqne páréti muoráhi naneq pehragahro úwe. ¹⁶Úwara sega seye náhenéra, Ite páréti íre kéhnsábé Sísaga mi ehwéh teíre uwe. ¹⁷Uwana Sísaga sene ehweh ahtebéna sensabé kasenéna, Ite páréti íre kéh éhwéhmé aneqsabé sío síoo? Amahnága teiú éhwéh íre iraho? Itene irupipeq íre ahtebaho? ¹⁸Itene iurame kéhraq íre tagariaho? Itene iahrewé kéhraq íre írátíaho? Ínéga mirauraume ite íre iahreraq kehro? ¹⁹Ínéga 5 táhúséni (5,000) weh moberíáh páréti keqme kirabourataq arahqmé árahue unáh úsawe obenkíq matoo úwara sega wensabé, Airápété téhtarée uwe. ²⁰Uwana Sísaga sensabé, Mó ke 4 táhúséni (4,000) weh abapete téhtaré páréti keqme kirabourataq arahqmé árahue unáh úsawe obenkíq matoo úwara sega wensabé, Abapete téhtarée uwe. ²¹Uwana wega sensabé, Minayabe ite amahnágaáákq íre iraho úwe.

Sísaga aura pira áni kawerato ehwehne.

²²Sega Pétásáira suwahpeq suwara mó kegá aura pira áni Sísaba meqme séra wensabé, Mah aní kaweraginkehboq arene ayahnkarataté táhtoro uwe. ²³Uwana Sísaga aura pira áni ayahtaq ahmboqmena ahnansahrapeq pokéna wene aura tehqni atena ayahnkarataté táhtorena wensabé, Aiq tagahno úwe. ²⁴Úwana wega tagéna, Ínéga nogó ké

tagogana se awanká tahnsa nogówana tagoge úwe. ²⁵Úwana Sísaga ayahnkaratáté wene aurapi mó táhtorowana wega ebitáwéna wene aura kaweragúnsabe kawerue tagówe. ²⁶Kawerue tagówana Sísaga wensabé, Mah kehiná suwahpeq amahnága kouwekineho éna wene nahtapeq eqmaq auwowe.

Pítaga Sísansabé, Are Karáhé wóne ú ehwehne.

(Mátíyu 16.13-20; Áruká 9.18-21)

²⁷Sísaga we kéro kereq meriqmena Sésária Pírípái suwahpeq mitaq wahtotaq mó kehiná suwahpeqtaq pokinaúwe. Ahtapeq kutaq wega sensabé kasenéna, Mó kegá ínensabe inse aintaho úwe. ²⁸Úwara, Arensabé mó kegá, Sóni wání meri merini aní míre ewara mó kegá arensabé, Éráisa wire ewara mó kegá arensabé, Manikáne ehweh irari aní míre ewe uwe. ²⁹Uwara Sísaga sensabé kasenéna, Itega ínensabe inse aintaho úwana Pítaga wensabé, Manikánka ite meirena kaweraitankeheéna omaq ato aní móne úwana ³⁰Sísaga sensabé minayabe mó ke teríyeho úwe.

Sísaga, Íné pukéna oga úkinauge ú ehwehne.

(Mátíyu 16.21-28; Áruká 9.22-27)

³¹Sísaga we kéro ke síwáhnoréna, Íné wehukení úku aní níwíoqnaneherawoe. Asiu kené abowah wehreq Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq Mósísine ehweh síwáhnoro kereqka ínensabe, Iuwahriehre éra nubi q suaneherawoe. Nubi q suehrana íné pukéna apahtáro wéhékáhtáq iriwe oga úkinauge úwe. ³²Sísaga mah ehwéh pahsuqme irarúwana Pítaga we meqmena móbeq móatena wensabé awehgu atena, Arega iraréna ehwéhme aiq pútaragineho úwe. ³³Úwana Sísaga pabeqme we kéro ke tagéna Pítansabé awehgu atena wensabé, Owainawano, móbeq míahno atena, Arega iraréna ehwéhme Manikánka íre iwíáh atéhre. Minawé peh wehukene iwíáh wíre úwe.

³⁴Sísaga we kéro kereq moke mío kereqsabé, Ínéba sewíáhro éna, Íné sénireyabe awahbeh aníno, arerene awahbeh iwíáh suo. Manikáne arambhiri mira aruqarurunsabé sega íné awankátaq táhparagéhe. Ínéga miraunserah miraue séniro. ³⁵Wewensabé arutaboirena peh wewene awahbeh iwíáh mira aruqaruri anímé oga mérapeq íre awaq miahráhire. Néne kaweq ehwéh koreriena néne sánsá sehginieéna wewe awahbeh iwíáh susuri anímé oga mérapeq awaq miankéhe. ³⁶Wehukeníká moke mah marákóipéqté ménsáméhnsá matiéhtáq tahirímé oga mérapeq íre awaq miahnaraqmé mi ménsáméhnsánká árahue séhréh atéh iripo? ³⁷Oga mérapeq awaq meyabe aneqtaté paiqmarankéhbo? Ahqáho. Írakaumo. Íre paiqmarahráhire. ³⁸Amahnága oga míáh kegá Manikánsabe íre suwahbehrara peh ahabábáq aruqaruowe. Mah tanáhráq

ínénsabeákáq néne ehwehnsabéákáq ayehiteh animé iné wehukení úku anínká túónagake mi anínsábé moq niyehitanawire. Nánibone patahga tahnsa téhreh naneqkakáq iné wehukení úku anínseq Manikáne íopeqté kéreqka túónagake mi anínsábé niyehitáhnana ahqáho ataníe úwe.

9 ¹Sísaga mó mahraréna, Teiníboq írátíáhro. Táhmaro iriwe míona ke pehipi íre pukigehe. Ebeqme Manikánka págegeue wahnah wahnahnínaq tagéq anehe pukigehe úwe.

Sísane auranabiah mó kugú agú ehwehne.

(Mátíyu 17.1-13; Áruká 9.28-36)

²Sísaga síwáhnorúwana abapete morá wéhékáh parabagútaq wega Pítareh Sémísireh Sónireh sebataq meriqmena anotah sawéhrápéq kiuwe. Kiuwara mó kegá íre míowara sega tagotaq Sísane auranabiah mó kugú kaweq kugú agúwe. ³Wene korósi patahga tahnsanue anotah tabérábé agúwe. Mina tahnsa tabérábéwé mah marákóipéqté ambanta pabeq paberi anínká íre miraorahire. ⁴Éráisareq Mósísireqka íopeqté tunse ábóraragéra Sísareq ehwehnuwe.

⁵Ehwehnuwana Pítaga Sísansabé, Íwáhnoraníno, ite mahta q míonayabé aiq kawerire. Apahtáro úqná pearanéhe. Arene morá, Mósísine morá, Éráisane moráue pearanéhe úwe. ⁶Se anotah ahréu puana Pítaga íre iwíáhia pehipi irarúwe.

⁷Irarútaq írabúyánka seubítíowana mipéqté éhwéhnká mahraréna, Mah animé niruní nénáhní míre. Wene ehweh íráhro úwe.

⁸Úwara Sísá kéro kega apubúue aurankahnkaue tagowara mi anité íre míóyana peh morá Sísá webataq sereq míowara tagowe.

⁹Sáwéhrapeqté tuegutaq Sísaga sensabé, Itega tagéq irewáh éhwéh amahnága mó ke teríyeho. Iné wehukení úku anínká pukéna oga úkonaraq terigéhe úwe. ¹⁰Únsabe sega mó ke íre teriasa peh oga úkona ehwehnsábé seyega iwíáhue kasenuwe.

¹¹Kasenéra, Mósísine ehweh síwáhnoro kegá, Éráisa ebeq sinaraq anehe Manikánka omaq ato aní anehe sinae eme aneqsabé irareo uwe. ¹²Uwana Sísaga sensabé, Éráisaga moke kawerinieéna ebeq suraire. Mó kegá iné wehukení úku aní níwíoqnéra niwiréh aintagéhe. Minayabe Manikáne púkuipéqté séhíránká aiq teí mino? ¹³Inéga teiníboq írátíáhro. Éráisa aiq suraire. Púkuipéqté séhíránká aiq irarinserah mó kegá seye suwahbarai sansánéra we íre kaweratárowe úwe.^f

Sísaga owainawa kaqauwena animai kawerato ehwehne.

(Mátíyu 17.14-21; Áruká 9.37-43)

¹⁴Sísareq apahránító we kéro kereqka mó Sísá tagaríáh kébá túwara áhnite mó kegá seba sáhuríowara Mósísine ehweh síwáhnoro kereqka se

^f 9.13 Éráisa suraime pabeqme ehwehne. Mátíyu 17.12-13 tagáhnno.

ehwehuwe. ¹⁵Ómi mitaq sáhurió kega Sísaga tagotaq áhtenéra pehbeheráh weba séra mehwehuwe. ¹⁶Mehwehuwana Sísaga sensabé kasenéna, Itereq sereq aneq ehwéhnoo úwe. ¹⁷Se míorabeqte wéhgá Sísansabé, Íwáhnoraníno, nénahni areba meqme suge. Owainawanka we subiqmaq subiqmarinsabé wega ehweh íre irahráhire. ¹⁸Owainawanka we subiqmaq subiqmaritaq marakóraq tontehriparéhrana arehya kiobinúe áwéhraq nankiq nánkírirana wene anonka tawiróbana atia atiaire. Are kéréh keyábé, Owainawa kaqauwáhiro ugarawe sega íre miraorahowe úwe.

¹⁹Íre miraorahowana Sísaga mío keyabé, Ite íre aiq pútare ainteq saiyo ke wóe. Iteba mía míaume ahkake awehraq kanabo? Itega miraonsabé nirupipeq umehime ahkake parabaginabo? Mi anímái ínéba meqme sero úwara ²⁰meqmera móátówe. Meqmera móátówana owainawanka Sísaga tagótaq mi anímái kúrugúru atowana we marakóraq márunsurahéna tabenoráhbénoue arehya kiobinúwe.

²¹Sísaga mi aníné abowánsabé kasenéna, Arenahnimé téhwe ahkake miraurairo úwe. Úwana abowágá, Pehgáriq aní mívaraitaq mirauraire. ²²Owainawanka we subiq suanieéna iraipéq áhntetaq susuréna wánípipeq áhntetaq susurire. Arega miraorahónawe arutaboiraite miraúno úwana ²³Sísaga wensabé, Arega miraorahónawe ono? Manikánsabe aiq pútare atéh ánínká moke miraorahire úwe. ²⁴Úwana abowágá apubúue mahraréna, Aiq pútare atóge. Arensabé aiq pútare atómé íre awehraq kéhnsabé séhréh ainto úwe.

²⁵Úwana áhnte mó ke weba peheráh sure mipi sewiówana Sísaga se tagéna owainawansabé awehgu atena wensabé, Íre ehwehnia ahre parosa owáínawáno, mah aní auwe pokúno. Weba mó íre súno úwana ²⁶owainawanka ehwehnabaéna kúrugúru atena auwena pokúwe. Pokúwana mi anímái pusa ání tahnsa míonsabe áhnte mío kega, We aiq putiéhre uwana ²⁷Sísaga wene ayahnkara táhtoqme iriatowana irigúwe. ²⁸Irigúwana Sísaga nahupeq kibekúwara we kéro kega wensabé, Itewe árahinsabé owainawa íre kaqsuahráhuo kasenuwe. ²⁹Kasenuwana Sísaga sensabé, Mina tahnsa pehipi íre kaqsuahráhowe. Peh púrerirataq kaqsuahráhowe úwe.

Sísaga, Íné pukéna oga úkinauge mónkakák irarú ehwehne.
(*Mátíyu 17.22-23; Áríka 9.43-45*)

³⁰Sísareq we kéro kereqka mitaq suera Kehrari marákórápéq ákáhpi kíúwe. Kíúwana we kéro ke síwáhnorinieéna mó kegá íné míonsabé írého úwe. ³¹We kéro ke síwáhnorú púana áhnte ke míorabeq íre pokúwe. We puké tanahráqsabé síwáhnoréna, Íné wehukení úku aní móintehrara nubiq suaneherawoe. Nubiq suehrana íné pukena apahtáro wéhékáhtáq oga úkinauge úwe. ³²Úwara sene sirupipeq wene ehweh íre irera kasenéyabe áhreuwe.

Anotah anímé insebo i ehwéhne.*(Máttyu 18.1-5; Árúka 9.46-48)*

³³Sega Kápénéama suwahpeq kure nahupeq kibekuwe. Sísaga sensabé kasenéna, Ahtapeqmé aneq ehwéh sío síoéwaho úwara ³⁴sega ehiya míówe. Ahtapeq nogútaq mó anínká mó anínkáue, Íné anotah aní ite kiotaiqme aní múge iraréra ehwehu puara ehiya míówe. ³⁵Sísaga tútuue ména airápété téhraníté we kéro keyabé, Ínéba sewíáhro éna anotah aní míanie íwíáhi anínká pehgáriq aní tahnsa míankehe. Wega moke mó ke séhréh aritankéhe úwe. ³⁶Séhréh aritankéhe éna káriq aní meqme se ákáhpi iriatena sawiwena sensabé, ³⁷Ínénsabe arutaboiraintena mahna tahnsa káriq aní séhréh atéh anínká íné moq séhréh aintéhre. Íné séhréh aintéh anínká íre peh morá ínébataq séhréhre. Íné eqmaq núwéh aní moq séhréh atéhre úwe.

Íre itene naruo aní míéh anímé itene iyahnabo aní míre ú ehwehne.*(Árúka 9.49-50)*

³⁸Sóniga Sísansabé, Íwáhnoraníno, mó anínká arenáwírué owainawamarí kaqsúéhraq tagéq ahqáho atone. Wega ite íre séiréhnsabé ahqáho atone úwe. ³⁹Úwana Sísaga wensabé, Íre ahqáho atáthro. Néníwírué irarinsabé ótaq sansá mirai anínká abehq éhwéh íre apubúue irare intahráhire. ⁴⁰Íre itene naruo aní míéh anímé itene iyahnabo aní míre. ⁴¹Teiníboq írátíáhro. Ite Manikánka eqmaq núwéh áníné animári míáhnsabé mó anínká ite né waní náinaraqmé mi aníné ápeqme íre tabanagia peh ahrreraq kanawire úwe. Manikánka mi aníné náwéna apéqmé ahrreraq kanawire úwe.

Ahbabáq sansanká aiq pútare atona sansá saiqnaruahráhi ehwéhne.*(Máttyu 18.6-9; Árúka 17.1-2)*

⁴²Sísaga mó mahraréna, Wehukenínká ínénsabe aiq pútare aintéh aní ahbabáq sansa áugi ínaraqmé anotahtaq íre kawerire. Áugi anínká káriq aní áugi ínaraqmé wene anuopi anotah ebáh táhru táhruue púrúruía káwéhúpipéq tuparuahnana wánípipeq tupekitaq tahirímé aiq kaweri irino.

⁴³Arene ayahnkaranká are ahbabáratana ínaraq mina kirasuo. Are peh morá áyáhnkáránkákáq oga mérapeq pokinaraq aiq kawerinae. Are téhtaré áyáhnkáránkákáq ahriahri iraipéq kaqauwáhnaraqmé anotah íre kawerinawire. ⁴⁴[Mitaq sene sinonka ahriahri ábe soinae. Mitaq íre puinkorahi iráipére.] ⁴⁵Arene aigáránká are ahbabáratana ínaraq mina kirasuo. Are peh morá áigáránkákáq oga mérapeq pokinaraq aiq kawerinae. Are téhtaré áigáránkákáq ahriahri iraipéq kaqauwaharaqmé anotah íre kawerinawire. ⁴⁶[Mitaq sene sinonka ahriahri ábe soinae.

Mitaq íre puinkorahi iráipére.] ⁴⁷Arene auranka are ahbabáratana ínaraq mina piruo. Peh morá áúránkákák Manikánka wahnah wahnahnirabeq pokinaraq aiq kawerinae. Téhtaré áúránkákák ahriahri iraipéq kaqauwahnaraqmé anotah íre kawerinawire. ⁴⁸Mitaq sene sinonka ahriahri ábe soinae. Mitaq íre puinkorahi iráipére úwe. (*Aisaia 66.24*)

⁴⁹Sísaga mó mahraréna, Wehukenínká táhutahuqtaq sóreq ahbiorahnanserah Manikánka ómi irobinataté ahbioqmarankéhe. ⁵⁰Sóreq kaweq nanere. Sóreq auqmah naneq úkínaraqmé itega árahue kaweraránéhbo? Írakauomo. Sóreqka táhutahuq teorahi nanere. Mina inserah itene iyahnabo anímári miahhrabeq pehwehrue méq kaweq sóreq tahnsanue miahro úwe.

Sísaga wehga wene ahre kaqsueyabe irari ehwéhne.

(*Mátíyu 19.1-12; Áríka 16.18*)

10 ¹Sísaga mitaq suena Sorana aroipéq seberaebéq Súría marákórápéq pokúwara áhnte wehekéqkák weba sáhatiówana wega ahriahri miraúnserahnue síwáhnorúwe. ²Péhrasi kegá Sísaba séra wega ahbabáq ehweh irarinkeheéra áhwárawe tagéra kasenéra, Wehga wene ahre suewé mirao sansápo uwana ³Sísaga sensabé, Mósísine ehwehnka anereiro úwara ⁴sega wensabé, Mósísine ehwehnka mahraréna, Wehga wene ahre kaqsuaníe ínaraqmé pépahqtaq sehiranue móawena kaqsuankéhe ire uwe.

⁵Uwana Sísaga sensabé, Ite saiyoéq itene irupipeq págege onsabé, Mósísiga mi ehwéh sehiranúwe. ⁶Wene ehweh íráhro. Wene ehwehnka mahraréna, Manikánka téh mah marákó marákó mirarotaq wega wehakaq ahreakák mirarowe. ⁷Minayabe wehga wenanoibone nah suena wene ahreq moráráq mía míaigehe ire. (*Stat 1.27, 2.24*)

⁸Se peh morá áníné áú tahnsa úkigehe. Minayabe se íre mó aní mó aní tahnsa méra peh morá aní tahnsa míaigehe. ⁹Manikánka wehakaq wene ahreakák moráráq mía míaotao aritonsabe wehga wene ahre súéhneho úwe.

¹⁰Sísareq we kéro kereqka nahupeq kibekutaq sega mónkakák ahre sue sansansabé kasenuwe. ¹¹Kasenuwana wega sensabé, Wehga wene ahre suena mó ahré meyharnaraqmé wega ebeq piah ahré ahbabáratena we íre kaweratéhre. ¹²Ahrega wenawehq auwena mó anítáq wehkínaraq wega ebeq piah weh ahbabáratena we íre kaweratéhre.

Sísaga, Káriq anímárinká ínéba sewiágehboq

ahqáho aritého ú ehwehne.

(*Mátíyu 19.13-15; Áríka 18.15-17*)

¹³Sísaga káriq anímári táhtorankeheéra mó kegá meriqmera mórítówana we kéro kega mórító keyabé suwehgu aritera ahqáho arítówe. ¹⁴Ahqáho

arítówana Sísaga mina tagéna abiahnsa aritena sensabé, Mi kariq ánimári ínéba sewíagehboq ahqáho arítého. Káriq animárínká ínénsabe aiq pútare aintáh serahno kegá Manikánka wahnah wahnahnirabeq awaq miagéhe. ¹⁵Teiníboq írátíáhro. Káriq animárínká Manikánka wahnah wahnahnirabeqsabé sirutaboirowe. Peh morá sega onserahno kegá mibeq kioráhowe úwe. ¹⁶Sísaga mi kariq ánimári sawiwena wene ayahnkarataté táhtoqme Manikánsabe, Kawerarite séhréh arito ue púrerúwe.

Áhnte mensáméhnshánkákákáq ánínsábé árahue oga mérapeq awaq mianabo i ehwéhne.

(Mátíyu 19.16-30; Árúka 18.18-30)

¹⁷Sísaga ahtapeq pokinaútaq wehga peheráh séna arehunserarác ména wensabé kasenéna, Íwáhnoraníno, arewe kaweq aní míahne. Oga mérapeq awaq mianíboq anerininkono úwe. ¹⁸Uwana Sísaga wensabé, Aneqsabé kaweq aníne aintahno? Manikánka webataq kaweqtaq mía míaire. ¹⁹Sehgíóro ú ehwehmé aiq ahtebáhne. Mi ehwéhme mahraue kéhre. Mó aní subi q súdeho. Mó aníne ahre weh abariiyeho. Aebóiyeho. Mó keyábé péhe éhwéh arítého. Péhe éhwéhne mó kené ménsámehnsá meyého. Iteinoibone ehweh ireq se séhréh arítáhro úwe. ²⁰Uwana wega Sísansabé, Íwáhnoraníno, íné pehgáriq mahbi míarau tanáhráqkákákáq amahnágaákákáq moke mina kawerue sehgiúge úwe.

²¹Úwana Sísaga we tagéna arutaboiratena wensabé, Peh morá náneq íre miraóne. Are pokue moke matiahna mensáméhnsháq paiqmaqme móne mewe tabonah ke nário. Mirainaraqmé íopeq kaweq naneqmarí matiankehe. ²²Tabonah ke nárie íné séniro úwana mi anínká irena áhnte mensáméhnshá ko púana wene arupipeq umeh agúwana pokúwe.

²³Sísaga pabeqme we kéro ke tagéna sensabé, Áhnte mensáméhnshá matíáh kegá Manikánka wahnah wahnahnirabeq kieyabe anotah pagégéue mirao naneq mire úwe. ²⁴Úwara we kéro kega mi ehwéhnsábé áhtenuwana Sísaga mó mahraréna, Náníbáqmarino, ménsámehnsánsabe iwíáh iwíáho kegá Manikánka wahnah wahnahnirabeq kíransabé anotah pagégéue mirao naneq mire. ²⁵Kéhma anotah kane. Mi kanká wai abahrabahpipéq kéagínayabé págegeue mirai naneq mire. Mina inserah áhnte mensáméhnshá matíéh anínká Manikánka wahnah wahnahnirabeq kinayabé anotah pagégéue mirai naneq mire úwe. ²⁶Úwara sega mi ehwéhnsábé anotah ahténéra Sísansabé, Minayabe insega oga mérapeq awaq miahráhiro uwe.

²⁷Uwana Sísaga se ebitáwéna sensabé, Wehukega íre miraorahowana Manikánka miraorahire. Peh morá Maniká wewega moke miraorahire úwe.

²⁸Úwana Pítaga wensabé, Itega moke mationa naneq sueq are kérone úwana ²⁹Sísaga mahraréna, Teiníboq írátíáhro. Ínénsabe sirutaboirá

kaweq ehwéh teriera néne arambehri miraoneheéra sene nahme, sene marakówé súáhmé amahnága Manikánka áhnte mó 100 mó nárinkéhe. Nárinara sega áhnte nahmé, marakówé matiagehe. Néne arambehri miraoneheéra sinahnowarehwé siwahwarehwé sensibáqmarimé sensinoibowe sene animárimé súáhmé ³⁰ amahnága áhnte mó kegá sensuwahrah úkigehe. Síbákawaréhwe, sinahnowaréhwe, sinowaréhwe, animárimé áhnte úkigehe. Mah tanáhráq kaweq ehwéhnsábé suwahríáhna kegá se síwíoqnagehe. Mókake oga mérapeq awaq miagéhe. ³¹ Amahnága áhnte ebeq se kegá mi tanáhráq sinehe kigehe. Sinehe se kegá ebeq kigehe úwe.

Náhmbáh 3 tanáhráq Sísaga, Íné pukéna oga úkinauge ú ehwehne.
(*Máttyu 20.17-19; Áruká 18.31-34*)

³² Sísareq we kéro kereqka ahtapeq méra Sarúsarama suwahpeq kure Sísaga ebeq kúwara sega áhtenuwe. Anehe ku kegá áhreuwe. Sísaga airápété téhranité we kéro keyabé síáhrabéna sensabé mó kegá we miraoneherau ehwéh mónkakáq teriuwe. ³³ Teriena, Írátíáhro. Ite Sarúsarama suwahpeq pokonaraq sega íné wehukení úku anímé Manikáne ehweh míbeq mahbeq arítáh kéreq Mósísine ehweh síwáhnoro kereqpa mónuankéhe. Mónuwehrara sega íné, Subiq súáhro aritera nahnsó kebá mónuwehrara ³⁴ sega niwiréh aintera tehqni aintera sehikarankákáq árétí sáhtáté nubiq marera nubiq suagéhe. Nubiq súéhraha íné pukéna apahtáro wéhékáhtáq oga úkinauge úwe.

Sémísireq Sónireq anotah anité úkéyabe suwahbó ehwehne.
(*Máttyu 20.20-28*)

³⁵ Sémísireq Sónireq Sébérine ahninkáwárarégá Sísaba séra wensabé, Íwáhnoraníno, ite iuwahbeh naneq, itega teawéya naneq, miraúno uye. ³⁶ Uyana wega sensabé, Aneq miraitanínkono úwe. ³⁷ Úwara sega wensabé, Arega wahnah wahnahnónarabeq íópeq míéhnagake ite mó anímé arene ayah púpeq mó anímé arene ayahnaperue tútuue míagehe aito uye.

³⁸ Uyana Sísaga mi abáráhréyábé, Itega tenieya ehwéhnsábé íre iwíáhóye. Íre iwíáhóye éna pabeqme ehwéh mahraréna, Ínéga no kahpúpéqté náneq itega moq nahrahoyo? Mó kegá íné núwéhrarabeq sénirahráhoyo úwara sega wensabé, ³⁹ Itega miraorahúye uye.

Uyana Sísaga sensabé, Ínéga no kahpúpéqté náneq itega moq nayehetawoye. Mó kegá íné núwéhranserah ite moq iuwaneherawoe. ⁴⁰ Peh néne nyah púpeqkakáq nyahnapeqkakáq tútuue míéhra ke omaq sitewé íre néne arambehri wire. Manikánka omaq sitéh ánitégá mitaq tútuue míayeherawoye úwe.

⁴¹ Úwara inayáhnkú we kéro kega mah ehwéh irera Sémísireq Sónireqsabé suwehgu arítówe. ⁴² Suwehgu arítówara Sísaga moke we

kéro keyabé, Ínéba sewíáhro éna sensabé, Mah marákóipéqté sánsámé mó kegá sene ehweh sehgihehéra wahnah kegá wahnahnarítáhwe. Sene anotah wehwárínká, Itene ehweh ireq sehgióro éra págegeue wahnah arítáhwe. Mi sansá aiq tagaríáhwe. ⁴³Itewe mi sansá íre oro. Ahqáho. Íné anotah aní míanie íwíáhi anínká wereq míáh ké séhréh aritankéhe. ⁴⁴Néne iyahnabone wahnah míanie íwíáhi anínká sene arambéhriraq séhréh aritankéhe. ⁴⁵Íné wehukení úku anímé mó kegá íné séhréh aintagehéna tutaugo? Írakaumo. Ínéga mó ke séhréh aritanieéna tutaugé. Áhnte ke oga míagehboq se merirena kaweraritanieéna pukinie úwe.

Sísaga aura pira ání kawerato ehwehne.

(Mátíyu 20.29-34; Árúka 18.35-43)

⁴⁶Sísareq we kéro kereqka Séríko suwahpeq kuwe. Segá Séríko suwahpeq suaneherataq áhnte mó kegá kérowe. Aura pira ání wenáwíq Pátíméúsi ahnayehráq tútuue ména ineh inehuwe. We Tíméúsine ahninkáwáé. ⁴⁷Wega tútuue ména, Sísá Néhsara suwahpeqte ánínká kouwekire u irena anotahtaq mahraréna, Sísao, Tébtíne anahwao, ínénsabe arutaboiraínto úwe. ⁴⁸Úwara áhnte kegá wensabé awehgu atera, Ehiya míahno uwana wega íre túbáh agia peh anotahtaq mó mahraréna, Tébtíne anahwao, ínénsabe arutaboiraínto úwe. ⁴⁹Úwana Sísaga mitaq kowéna, Mahbeq súno teawéro úwara sega aura pira ánínsabé áhrabéna, Iwíáh íwíáhé irigúno. Arensabé áhrabire uwana ⁵⁰wene káhq ambántá akairuena apubúue kie irigue Sísaba súwana ⁵¹wega wensabé, Aneq mira atanínkono úwana aura pira ánínká wensabé, Íwáhnoraníno, íné taganíboq néne niura kawerainto úwana ⁵²Sísaga wensabé, Pehwehrue pokéwahnó. Ínénsabe aiq pútare aintahnaga aiq kaweratóge úwana wene aura apubúue kaweragúwana ahtapeq Sísá kérowe.

Sísaga Sarúsarama suwahpeq kú ehwehne.

(Mátíyu 21.1-11; Árúka 19.28-40; Sóni 12.12-19)

11 ¹Sísareq we kéro kereqka Sarúsarama suwahpeq wahtotaq kíútaq sega Óríwi sawéhrápéq kíúwe. Mi sawéhwé Páitápási suwahpeq Pétáni suwahpeq wahtotaq kéhre. Mi sawéhráq kíútaq Sísaga we kéroya aníte eqmaq suanaútaq ²sensabé, Isebeq wahtotaq ke suwahpeq pokotao. Mítáq kirataq iyaráh ká tónki áráhq wehuke íre áhkokóue nogí ká tagéta pugeqme meqme setao. ³Pugeréhataq mó anínká itensabé, Aneqsabé pugerehyo ínaraq wensabé, Itene Wahnah áhkokóue kinkeheéta meroye. Wega mótaq tónki eqmarahnana kéna sinkehe teawétao éna eqmaq suowe. ⁴Eqmaq suowara pokue anotah ahtápéq onsa kéhrabeq iyaro tonkí áráhq tagéra pugeroýe. ⁵Pugeroýataq mitaq iriwe míó kega sensabé,

Aneroyo? Tónkiwe aneqsábé pugerehyo uwara ⁶sega Sísaga teriu ehweh teríyara sega sensabé, Meyáhtaow uwe. ⁷Meyáhtaow uwara tónki áráhç Sísaba seweqmera sene korósi mi kané abobiahtaç uwiç máróyana Sísaga mi tonkíné abobiahtaç kierútu agúwe. ⁸Áhnte kegá Sísansabé iwíáh íwíáh ató púara sene korósi ahtapeç uwiçme abaeue móárówara mó kegá uworapeçté áwánká ánáhakaç áyáhnáwé apiwe ahtaçpeç awahrirarówe. ⁹Sísareç moráráç ebeç ku kereç anehe ku kereçka anotahtaç mahraréna, Itene Wahnah áwirue si anínsábé iwíáh íwíáh atone. ¹⁰Tébiti iteriboga naho wahnah wahnahnúserah kawerue wahnah wahnahnína anínsábé iwíáh íwíáh atone. Maniká íópeç míéhraç wensabé iwíáh íwíáh atone uwe.

¹¹Sísaga Sarúsarama suwahpeç kiena Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh náhúpéç kibekéna mitaq moke ko naneç aurankaue tagówe. Penkinaúnsabe wereç we kéro kereç airápéte téhraníteç mitaq suera Pétáni suwahpeç pokuwe.

Sísaga awankánsabe sera íre iyankéhe ú ehwehne.

(Mátýu 21.18-19)

¹²Ahbiah tahnsá sega Pétáni suwahpeç suera ahtapeç sutaç Sísaga arupibiúwe. ¹³Arupibiúwana ánáhakaç áwánká móbeç tagéna awánkánara sabátáhç koragówana íre serankakáç peh ánáh kowe. Sera íre iyo tanahráç púana sera írakaunúwe. ¹⁴Írakaunúwana Sísaga mi awánkánsábé ehweh teawena, Mókake sera íre íyéhna puara mó kegá arene sera íre ísewe naneherawoe úwara we kéro kega wene ehweh írówe.

Sísaga Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh náhtápéçté wíráipéç paiqnanánu ke máhpeç kaqsuo ehwéhne.

(Mátýu 21.12-17; Áríka 19.45-48; Sóni 2.13-22)

¹⁵Sísareç we kéro kereçka Sarúsarama suwahpeç kíutaç Sísaga Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh náhtápéçté wíráipéç kibekéna mitaq paiqnanánu ke máhpeç kaqsuowe. Kaqsuena móne paiqnanánu kené wéhuwehu tahbéwári pioruena kiboki paiqnanánu kené síahwarí pioruena paetarara aruowe. ¹⁶Paetarúena sensabé, Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh náhtápéçté wíráipéçmé itene ménsámehnsá íre mewe nógóro aritowe. ¹⁷Íre mewe nógóro aritena síwáhnoréna, Manikáne ehwehna mahraréna,

Néne nahme mah kehiná kéhínánká púreré nahne áwiratagéhe ire.

(Aisaia 56.7)

Itega miraonka mah nahmé aebó kegá mehwatíahnserah nah úkire úwe.

¹⁸Úwara ómi mitaq sáhurió kega Sísane ehwehnsabé áhtenu puara Manikáne ehweh mibeç mahbeç arítáh kéreç Mósísine ehweh síwáhnoro

kereqka tagéra Sísansabé áhreéra, We árahue subiq suanéhnkono éra sío síouwe.

¹⁹Íó tupekútaq Sísareq we kéro kereqka Sarúsarama suwahpeq suera pokuwe.

**Púrerínaraq aiq pútaq náninawire íwíáhi anínká
meyankéhe ú ehwehne.
(Mátýu 21.20-22)**

²⁰Ahbiahipeq sega Sarúsarama suwahpeq kouwekoneherautaq ehyatagú awanká tagowana aiq moke ehyatagúwe. ²¹Ehyatagúwana Sísaga mi awanká teawu ehwéhmé Pítaga ahrreraq matawéna Sísansabé, Íwáhnoraníno, tagáhno. Inokáh arega ehweh teawátóna awanká aiq ehyatagire úwana ²²Sísaga sensabé, Manikánsabe aiq pútare atáhro. ²³Teiníboq írátíáhro. Wehukenínká sáwéhyabe teawena, Sáwého, arega mitaq sue anotah kawéhúpípeq kogahno teawinaraqmé mirainawire. Wega teawina ehwéhnsábé árahinabomo íwíáh íre ínaraq peh ínéga iraru ehwéh aiq pútaraginawire íwíáh ínaraqmé mirainawire. ²⁴Teiníboq írátíáhro. Ite púrerirataq aiq pútaq náninawire íwíáhirataq náninawire úwe.

²⁵Sísaga mó mahraréna, Are iriwe púrerina tanáhráq mó anínsábé abiahnsa atéhnraraq wene ahbabáqsabe íre iwíáhue ahrreraq matiahno. ²⁶[Íópípeq míéh Ítéribógá arene ahbabáqsabe íre iwíáhinkeheé abiahnsa atéh áníné ahbabáqsabe íre iwíáhue ahrreraq matiahno úwe.]

**Sísansabé, Insega miraúno ataráiro u ehwéhne.
(Mátýu 21.23-27; Áruká 20.1-8)**

²⁷Sega Sarúsarama suwahpeq mó sure Sísaga Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh náhtápéqté wíráipéq nogutaq Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq Mósísine ehweh síwáhnoro kereq Asiu kené aboawah wehreqka weba séra ²⁸kasenéra, Arega miraóna naneqme árahinie miraono? Insega miraúno atéhnsábé miraono? Teio uwe.

²⁹Teio uwana Sísaga sensabé, Ínéga itensabé moq kaseninie. Kasenona ehweh tenírataqmé ínénsabe miraúno aintarái aní teinie. ³⁰Teinie éna Sóniga wání meri merininkeheéna insega eqmaq áuwátáiro? Manikánka eqmaq áuwátáiro? Peh wehukega eqmaq áuwátóo? Teniéro úwe. ³¹Teníéro éna, Tenírataqmé ínénsabe miraúno aintarái aní teinie úwara sega epéq sío síoéra, Anere teawénéhnkono? Manikánka eqmaq áuwátáire teawénaraqmé wega itensabé, Aneqsabé wene ehwehnsabé íre aiq pútare atáro inae. ³²Ite wehukega Sóni eqmaq áuwátówe moq íre teaweráhúne uwe. Ómi mó kegá, Sóni aiq pútaq Manikáne ehweh irari aní míre íwíáhunsabé sega mi keyábé áhreu puara ³³Sísansabé, Sóniwe insega eqmaq áuwátáiramo. Ite íre tagarione uwana Sísaga sensabé, Itega íné íre teniéwe. Minayabe ínéga moq ínénsabe miraúno aintarái aní íre teinie úwe.

Sotáq wahnahnuro ahbábáq keyábé pabeqme ehwéhne.
(Mátíyu 21.33-46; Áríka 20.9-19)

12 ¹Sísaga Asiu keyábé pabeqme ehwéh mahraréna, Wehga sonsoqme náhníáq sera ayu uqmarena wirarena wahnahnína uqná peataire. Pearena náhníáq sera ano kunubaipéq sarerankeheéna mata ubuqmarena mó keyábé, Néne sotáq wahnahnue náwe soqintewáhro aritena mitaq suena íre wahto wáhnaupéqté ké suwahpeq pokuraire. ²Náhníáq sera irai tanáhráq ákáhtaq koweankeheéna wene arambehri aní sotáq wahnahnuro kebá eqmataire. ³Eqmatairara sotáq wahnahnuro kegá we táhtoqme sera íre náwasa subiqmarera kaqsúówe. ⁴Kaqsúówana so aboga mó arámbéhrí aní seba eqmatairara sega wene ayahqnotaq subiq marera íre kaweq sansá atárówe. ⁵Íre kaweq sansá atárówana so aboga mó aní eqmatairara sega we subiq sutowana mó wene arambehri ke eqmaq sutairara sega mó tahmáró subiqme kaqsuera mó tahmáró subiq sutowe. ⁶Subiq sutowana peh morá mó aní míaraire. Mi wehné arunáwí áhnínkáwá míarairana wega iwíáhéna, Nénahni púara sega wensabé áhtenéra wene ehweh iragéhe éna anehe wenahni eqmataire. ⁷Eqmatairara wahto kuraitaq sotáq wahnahnuro kegá we tagéra seye náhenéra, So abone ahninkáwá aiq sire. Mah so awaq mianéhboq we subiq suanéhe iwíáhéra ⁸we táhtoqme sopípeq subiq suera wene anonka máhpeq tugarutowe.

⁹Wenahni subiq sutonsabé so aboga mi ke anere aritankéhbo? Teiníboq írátíáhro. So aboga wene sotápéq séna wahnahnuro ke subiq suanawire. Subiq suena wene so mó ke kawerue wahnahnigeheéna eqsitankéhe.

¹⁰Eqsitankéhe éna, Minayabe Manikáne ehwehnka íné éhweh mahraréna,

Nah píáh kegá suto wahqká moke nahwiahnsanse kiotaikire.⁸

¹¹Itene Wahnahnka mirainsabé itega, Kaweq sansáne iwíáhuéne
ire.

(Buk Song 118.22-23)

Itewe mi sehirá íre ahtebaho úwe.

¹²Úwara wene ehweh irera seye náhenéra, Sísaga mah pabéqmé éhwéhne itepi parobehre iwíáhuwe. Mira iwíáhu puara sío síoéra, We táhtoqme karábúsiipéq móatanéhe éra peh mitaq sáhuríó keyabé áhreunsabe mó iwíáhéra Sísá auwera pokuwe.

Sega Sísansabé, Táhkísi moné awenéhknono kasenu ehwéhne.
(Mátíyu 22.15-22; Áríka 20.20-26)

¹³Asiu wahnah kegá táhmaro Péhrasi kereq táhmaro Érótime iyahnaboreqsabé, Sísaga áhwára áhwára ehwéh irarinkehboq áhwárawe

⁸ 12.10 Aigarápéqté éhwéh Mátíyu 21.42 tagáhnó.

tagéq pokue págegeue kogasenoro éra eqmaq súówe. ¹⁴Eqmaq súówara kure Sísansabé, Íwáhnoraníno, ite tagarionawe arewe aiq pútaq ehwéh iraréna aní móne. Arega anotah kereq pehgáriq kereqsabé peh monseráh íwiáhóne. Arega wehuke íre ehnenia peh Manikáne sansá tábúsoqme pahsuqme íwáhnoróne. Minayabe teio. Aneq iwíáhono? Itega Aroma kené wahnahme Sísáhri táhkísi moné awenéhnkono? Árahonehknono uwe.

¹⁵Árahonehknono uwana Sísaga sene epéráhpéru iwíáh tagéna sensabé, Aneqsabé íné áhwárawe tagéq níwíoqnaho? Ebah moné taganiboq mewe sero úwara ¹⁶sega peh morá ébáh moné ábóraq márovwe. Ábóraq márovwana wega sensabé, Mah monéráq insene píkísahakáq áwíqkakaq kehro úwara sega wensabé, Aroma kené wahnah aní Sísáhrine uwe.

¹⁷Uwana wega sensabé, Aroma kené wahnahne náneq wewe náwéro. Manikáne naneq wewe Maniká náwéro úwara sega wene ehwehnsabé áhtenuwe.

Manikánka pukia ké iriwe oganúq sitankéhe ú ehwehne.

(Mátíyu 22.23-33; Árúka 20.27-40)

¹⁸Sáyúsi kewé pusa ké íre iriwe oganúq sitankéhe íwiáhu kee. Táhmaro mi kegá Sísaba séra wensabé, ¹⁹Íwáhnoraníno, Mósísine sehiranka maharéna,

Íre aninkákáq wéh pukínaraq wenábáqka kéweiní meyankehe. Mi inínká maqmarahna anímári wenawahne animári míageheéna meyankehe ire. *(Lo 25.5)*

²⁰Minayabe abapete téhraníté se ábárahnahnah míarowe. Siwahwágá ahre mewena íre aninkákáq uraitaq pukuraire. ²¹Pukurairana náhmbáh 2 abaqkávágá awahwáné kéweiní mewena íre aninkákáq uraitaq pukurairana náhmbáh 3 abaqkávágá moq monseráhnuraire. Moke mi abaráhnháhnka mi iní mótaq mótarue mewera íre aninkákáq urotaq orah animári pukurowe. ²²Moke mi abápéqté téhraníté se ábárahnahnah mótaq mótarue mi kewéiní mewera íre aninkákáq urotaq orah animáriná pukurowana sinehemé mi iní moq pukuraire. ²³Moke mi abaráhnháhnka mi iní meronsabé iriwe oganúq sitahnaraq insene ahre míanabo kasenuwe.

²⁴Kasenuwana Sísaga sensabé, Itewe Manikáne púkuipéqté séhíránkákáq wega págegeue miraorahi sansánkákáq íre ahtebah puag áhwára áhwára ahababáq iwíáhowe. ²⁵Manikánka pusa ké iriwe oganúq sitahnaraq se peh íópeqté ké tahnsa mía míagehe. Mi tanáhráq wehga ahre íre meyagéhe. Ahrega íre wehkigehe.

²⁶Pusa ké oganúq sitahnayabé Mósísiga sehgióro ú sehira íre sáhnsahoo? Uworapeqté káriq awanká irarehnsabé sehiramé Manikánka Mósísinsabé mahraréna,

Íné Ébárahmane Maniká múge. Íné Áhísáhkine Maniká múge. Íné Sékópáne Maniká múge úwe. *(Kisim Bek 3.2,6)*
 27Manikámé íre pusa kéné Manikáne. Írakaumo. We peh oga míáh kéné Maniká míre. Minayabe itega íre tábúsoqme iwíáhowe úwe.

Manikáne kiotaiki sansánsábé éhwéhne.

(Mátíyu 22.34-40; Áruka 10.25-28)

28Mósísiga sehgióro ú ehweh síwáhnori aní mitaq súwara Péhrasi kegá ehwehuwana irowe. Sísaga Sáyúsi kené kase ehwehnsabé tábúsoqme teriu púana wega Sísansabé kasenána, Sehgióro ú ehwehmé aneq ehwéhniká mó ehwéh kiotaikiro úwe. 29Úwana Sísaga wensabé, Kiotaiki ehwéh teaweníboq iro.

Ísara keo, írátíáhro.

Maniká itene Wahnah peh morá aní míéhre.

30 Maniká itene Wahnahnsabé irutaboíroro.

Moke itene irupipeqkákáq

moke iteiwankakáq

moke itene iwíáhopipéqkákáq

moke itene págege inónkánkákáq

Manikánsabe irutaboíroro.

Mah ehwéhme moke mó sehgióro ú ehweh aiq kiotaikire. 31Mó kiotaiki ehwéh iro.

Arensabé arutaboíronanserah

mó anínsábé moq arutaboírúno.

(Lo 6.4-5, Wok Pris 19.18)

Mó sehgióro ú ehwehniká mah ehwéhtaré íre kiotaikire úwe.

32Úwana síwáhnori anínká Sísansabé, Íwáhnoraníno, arega aiq tábúsoqme iraréne. Manikámé peh morá áníne. Peh morá webatare. Arega aiq pútaróne. 33Itega Manikánsabe moke itene irupipeqmé, moke itene iwíáhipeqmé, moke itene págege inónkámé irutaboírúnawe, anotah kawéq sánsáne. Iteitensabé irutaboírúnanserah mó anínsábé moq irutaboírúnawe anotah kawéq sánsáne. Wehukega ménkámehniká subiqme agewe Manikánsabe titiraruqaruowe. Arutaboíré sansanká moke titiré sansa kiotaikire úwe.

34Úwana Sísaga we ahtebeh ehwéh irena wensabé, Manikánka wahnah wahnahnirabeq arewe wahtotaq míahne úwara mío ke síáhtónsabe mó ehwéh íre kasenuwe.

Manikánka omaq ato aní éhweh Sísaga kasenú ehwehne.

(Mátíyu 22.41-46; Áruka 20.41-44)

35Sísaga Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh náhtápéqté wíráipéq síwáhnoréna mío keyabé, Mósísine ehweh síwáhnoro kegá, Manikánka omaq ato aní koweriréh ánime we peh Tébitine anahwa wíre ewe. Mi

ehwéhmé aneqsábé irareo kasenéna ³⁶Manikáne Awanka Tébiti iwíáh atowana igonkó pukúípéq sehiranúwana mi ehwéhnká mahraréna,
 Maniká itene Wahnahnka néne Wahnahnsabé,
 Niyah púpeq tútuue míéhnaraq
 arene naruo saiqnariankehe atóge úwe ire. *(Buk Song 110.1)*
³⁷Tébitiga mi anínsábé, Néne Wahnahne ato puana we árahue wene anahwa míanabo kasenúwe.

**Péhrasi kereq Mósísine ehweh síwáhnoro kereqka
 ahabárowe ú ehwehne.**

(Mátíyu 23.1-36; Áríka 11.37-54, 20.45-47)

Kasenúwara áhnte wehukégá wene ehweh irera anotahtaq iwíáh iwíáhowe. ³⁸Sísaga síwáhnorútaq mahraréna, Mósísine ehweh síwáhnoro kegá mira onserahniyeho. Mó kegá se tagéra sensíwíq pankerageheéra íre wahto korósi úbíqmera nogówe. Sega máhkétirapéq nogótáq mó kegá se mehweh ariteyabe suwahbehre. ³⁹Momiwí nahtápéq pokotaq peh kaweqtapéq tútuue méyabe suwahbehre. Táhutahurorabeq abowah wehwári tútuue míáhrabeq méyabe suwahbehre. ⁴⁰Sega kéweinínsónsábé péhe éhwéh teriera sene ménsámehnsánkakaq sene nahnkakaq mewe meweowe. Mó kegá ite kaweqtaq míáh ké wóe igeheéq wehuke míáhtáq íre wahtotaq púreq aruqaruowe. Mirao puana Manikánka ehweh aritahna tanáhráq se anotahtaq kamah arinkéhe úwe.

Tabonah inínká Maniká náwu monéyábé éhwéhne.

(Áríka 21.1-4)

⁴¹Wehukega Maniká mone náwúrabeq Sísaga wahtotaq tútuue míowara áhnte kegá séra sene mone mitaq náwúwana tagówe. Tagówara áhnte monéákáq kegá áhnte moné náwúwe. ⁴²Náwúwana tabonah kewéinínká séna káriq monéraré náwuwe. Mi monéraré peh morá ákáhtaq pabusa mone tahnsane.

⁴³Sísaga we kéro keyabé, Ínéba sewíáhro éna teiníboq írátíáhro. Mah tabónáh kéwéinínká náwí monegá moke mó kegá náwé mone kiotaikire. ⁴⁴Sega sene pehipi matíáh mone náwéwana mah tabónáh kéwéinínká moke wene matíéh monewé aiq náwíre. Aiq náwí púana amahnága táhutahuq paiqmarahna moné íre kéhre. Minayabe wega náwí monegá moke mó kegá náwé mone kiotaikire úwe.

**Sísaga, Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh náh íre
 kaweraginawire ú ehwehne.**

(Mátíyu 24.1-2; Áríka 21.5-6)

13 ¹Sísaga Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh náhtáqté wíráípéqté tueyokútaq we kéro anínká wensabé, Íwáhnoraníno, tagáhnno.

Nah kéh ébáhmé áhnte kaweq ebáhne. Áhnte kaweq ebáh náhmári tagáhno úwe. ²Úwana Sísaga wensabé, Amahnága mi anótáh náhmári aiq tagahno? Mi peréhnéhnia ébáhmári miraue íre moráráq kagainae. Peh moke paentárara aruaneherawoe úwe.

Sísaga anehe tanahráq íre kaweq sunúq sínawire ú ehwehne.
(Máttyu 24.3-14; Áruka 21.7-19)

³Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh náh korabeq seberiopéq Óríwi sawéhrápéq Sísaga tútuue míowara Pítareh Sémísireh Sónireh Ehntarurehga weba séra kasenuwe. ⁴Kasenára, Arega métáq irarénawe ahkake miraoneherabo? Miraonehera irataq aneq ábóraraginabo uwe.

⁵Uwana Sísaga sensabé, Mi tanáhráqsábé mó kené péhe éhwéhsábé aiq pútare aritéhboq auráq matawéq tagaríáhro. ⁶Áhnte kegá mótaq mótarue néníwírue séra, Ínéwé Manikánka eqmaq núwéh ání múge irarirataq áhnte kegá sene péhe éhwéhsábé aiq pútare aritagéhe.

⁷Mi tanáhráq ebehowe ira ehwéh ireq mó ebehowe sóriq ehwéh íréhrataqmé íre áhreoro. Téhwe teiú náneq ebeq sínana anehe tanahráq íre apubúue sinae. ⁸Mó kehinánseq mó kehinánseqka ebehoneherawoe. Mó wahnáhné awahrahreq mó wahnáhné awahrahreue ebehoneherawoe. Mitaq mahtaq máríinae. Ehwehranae. Minawarinká uwo uwoira tanáhráq áhwáranáe úwe.

⁹Sísaga mó mahraréna, Kawerue auráq matíáhro. Segá ite kaunsíri ke kotiorarabeq móitera sene momiwí nahtápéq áréti sahtáté iubigéhe. Néne sánsá sehgiónsábé ákáhtaq wahnáh kéreq anotah wahnáh kéreqka ehweh aitageheéra seba móitagéhe. Mi tanáhráq néne ehweh terigéhe. ¹⁰Téhwe kaweq ehwéh moke mah kehíná kéhíná teri terinigehe. ¹¹Segá ehweh aitageheéra táhtoqme meiqmera móíúwéhrataq itega irarira ehwéhsábé iwíáh kikiriyehe. Írakaumo. Mi tanáhráq Manikáne Awanka iwíáh aitahna ehwéh irarero. Mi tanáhráq íre iteitene ehweh irarigehe. Manikáne Awanka iwíáh aitahna ehwéh irarigehe. ¹²Subiq suageheéra siwahwárehga síbákawaréh móruehrara síbákawaréhga siwahwáreh móruagéhe. Subiq súáhro aritagéhe. Sibowárehga monseráhnue sene animári móruagéhe. Animárinká sinoibonsabé abiahnsa aritera subiq súáhro aritagéhe. ¹³Néne sánsá sehgió púara ómi kegá itensabé íre suwahbanae. Néne sánsá íre susa anehe tanahráqkákáq peh kawerue sehgirataq Manikánka ite meirena oga mérapeq móitankéhe úwe.

Sísaga íre kaweq sunúq sínaraqsábé teriu ehwéhne.
(Máttyu 24.15-28; Áruka 21.20-24)

¹⁴Sísaga mó mahraréna, Íre kaweq ahbábarorahi naneq Manikánsabe iwíáh iwíáh atáhrabeq maragéhe. Mitaq órira kahnára tagagehe. Mah sehirá tagah keo, iwíáhue tagahro. Mi tanáhráq Súría marakórápéq

míéhrrataq sáwéhrapeq pehbeheráh pokoro. ¹⁵Mi tanáhráq máhpeq míéhrrataq itene ménsámehnsá kiweyaneheéq nahupeq kibekiyehboq pehbeheráh pokoro. ¹⁶Sotápéq míéhrrataq itene korósi koweyaneheéq itene nahtapeq kouwekiyehboq pehbeheráh pokoro. ¹⁷Mi tanáhráq kía míéhra ínínsonseq inahunah ínínsonseqka íre pehbeheráh pokorahi puaq sensabé irutaboíro. ¹⁸Ah áhnte kariéhínagake mi íré káwéq súnúq sínehboq púreroro. ¹⁹Mitaqkake anotah íre kaweq sunúq sinawire. Manikánka mah marákó marákó mirarotaqkakákáq amahnágaákákáq mina tahnsa sunúq íre kéhre. Mókake mó mina tahnsa sunúq íre sinae. ²⁰Íre sinae éna, Manikánka aiq iwíáhéna, Íné túbáh agonaraq mi sunúqká ómi mah kehíná kéhíná subiq suahráhire. Ómi subipáhraruéhneho éna mi tanáhráq wahtonaraníe iwíáhúwe. Mira iwíáhúnsabe wega omaq sitéh keyábé arutaboíri puana mi tanáhráq wahtonaruankéhe úwe.

²¹Sísaga mó mahraréna, Mi tanáhráq mó kegá itensabé, Tagahro. Ite meirena kaweraintankehéna Manikánka omaq ato anímé mahtaq míéhre irara mó kegá itensabé, We isebeq míéhre igehe. Sene péhe éhwéhnsábé aiq pútare arítého. ²²Íné Manikánka omaq intárai aní múge irarira kereq íné Manikáne ehweh iraru aní múge irarira kereq péhepehe ehwéhnie seneherawoe. Sega sirataq ótaq sansánkákákáq anotah pagégé sánsánkákákáq miraigehe. Áhnte kegá sene ótaq sansá tagéra sensabé aiq pútare aritagehéera mi sansá miraigehe. Manikánka omaq sitéh kegá moq sene péhe éhwéhnsábé aiq pútare aritagehéera miraigehe. ²³Moke teiú náneq mókake ábóraragína puaq auráq matawéq tagaríáhro úwe.

Anehe íné wehukení úku anínká tuinauge ú ehwehne.

(Máttyu 24.29-31; Áruka 21.25-28)

²⁴Sísaga mó mahraréna, Mitaqkake íre kaweq sunúq sótaikínaraq pópoqnah íre patahinae. Inokáhpeq íre íónitanae. ²⁵Wehyoqmarí íópeqté meginae. Íópeqté págege naneqmarí moke kúrugúruinae.

(Aisaia 13.10, 34.4)

²⁶Mi tanáhráq íné wehukení úku anínká piribirioyahnkakáq téhreh naneqkákákáq págegeue tuonara tagagehe. ²⁷Túónagake pembíahnka anotah ehwéhínaraq Manikánka wene íópeqté ké eqmaq suankéhe. Eqmaq suena wega omaq sitéh keyábé, Moke mah marákó marákórápéqté mitaqté kéweriqme mahtaqté kéweriqme ue ue meriqme sero inkehe úwe.

Sísane ehweh íre parabagia peh ahriahri kagainawire i ehwéhne.

(Máttyu 24.32-35; Áruka 21.29-33)

²⁸Sísaga mó mahraréna, Awankánsabe iwíáhue tagéq iahtebahro. Awanká ayahnawe anonkakaq kahna anáh aunínaraq itega iwíáhéq, Ópeq áhníbórá sire aiq ahtebóne ewe. ²⁹Mina onserah moke teiú náneq ábóraragínaq tagéq íné túóna tanáhráq aiq wahtotarire igehe. ³⁰Teiníboq

írátíáhro. Amahnága oga miáh kégá ómi pehipi íre pukigehe. Ebeqme moke teiú náneq áboraragínaq tagéq anehe pukigehe. ³¹Ílopeqkákák mah marákó marákóákákq parabagínana ínégá teiú éhwéhmé íre parabagia peh ahriahri kagainawire.

Sísa tuina tanáhráqmé ómiga íre iahtebóna ehwéhne.

(Máttyu 24.36-44)

³²Sísaga mó mahraréna, Íné túóna wehekáhnkákákq áhwahakákq ómiga íre ahtebahwe. Íopeqté kégá íre ahtebahwe. Íné Manikáne ahninkáwágá moq íre ahteboge. Peh morá Maniká Iteriboga webataq mi wehekáh tagaríéhre.

³³Túóna tanáhráq ite íre tagaríáh púaq níwénunéq kawerue auráq matíáhro. ³⁴Íné túónaraqmé wehga íre wahto ah nóginserahne. Wegá wene nahtapeq suena pokinaitaq wene arambehri ke wahnah arámbéhrírátq sítéhre. Mó aní mó arámbéhrírátq mó aní mó arámbéhrírátq sítéhre. Ahnansahraq wahnah atéh ánínsábé, Kawerue auráq matiahno éna pokire. ³⁵Mina inserah íné anotah Wahnáh túóna tanáhráq íre tagaríáh púaq kawerue auráq matíáhro. Íó tupekínaraqpópoq inokáhnabubupopoq kokórega téh ehwehnínaraqpópoq ahbiahipeqpópoq tuinauge. ³⁶Apubúue túónaraq ite sugéhboq peh kawerue auráq matíáhro. ³⁷Itensabé teiú éhwéh ómi mah kehíná kéhíná teríúge. Níwénunéq kawerue auráq matíáhro úwe.

Wahnah kegá Sísa subiq suanehéera moraénu ehwéhne.

(Máttyu 26.1-5; Áruká 22.1-2; Sóni 11.45-53)

14 ¹Ahrina tahnsá sótaikú iahreraq ko tanahráq íre múi párétí né tanahráq wahtonútaq Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq Mósísine ehweh síwáhnoro kereqka sío síoéra, Sísave árahue epéq táhtoqme mósubiq suanéhnkono íwíáhuwe. ²Mira íwíáhéra, Áhnte wehekéqkák táhutahurirataq ehwehéra tobehiehboq Sísa pehraganehe uwe.

Peh morá íninká Sísave ayahnopeq wéri abaq ato ehwehne.

(Máttyu 26.6-13; Sóni 12.1-8)

³Pétáni suwahpeqte aní Sáimóniwe anotah nao wagú anine. Minayabe mó kegá, Náonkakaq Sáimónie ue wéhuwehu áwíratówe. Sísaga Pétáni suwahpeq ména mi aniné nahtapeq táhutahurúwana peh morá íninká áhnte moné tahnsa wéri ántéhyá mewe súwe. Mewe séna mi ántéhyá piteruqme Sísave ayahnopeq wéri antiatowe. ⁴Antiatowara táhmaro míó kega abiahsanéra seye náhenéra, Mi weríwé aneqsabé pehipi antiatohro? ⁵Íre pehipi antiatéhtátq tahirímé mi werí paiqmarena 300 moné mewena mi moné tabonah ke nárí irino éra mi ínínsábé awehgu atówe.

⁶Awehgu atówana Sísaga sensabé, Mi iní pehragatáhro. Aneqsabé awehgu ataho? Wega mira aintéh sánsámé kaweq sansáne. ⁷Tabonah kewe ahriahri iteba mía míawoaq ite iuwahbáhnagake séhréh aritahráhowe. Ínéwé ahriahri iteba íre mía míainie. ⁸Mi inínká aiq miraorahi sansá aiq miraire. Íné maisarageheéna mi inínká ninonka abaq intéhre. ⁹Teiníboq írátíáhro. Mah marákó marákó kaweq ehwéh teri terinirataq wega amahnága mirai naneq ehwehnikákáq terigéhe. Terírataq íréhra kegá wéri abaq intéh íninsábé iwíáhigehé úwe.

Súrásaga wannah keyábé, Ite meiqmena Sísaba móitanie ú ehwehne.
(*Mátíyu 26.14-16; Áruká 22.3-6*)

¹⁰Sísa kéro ke airápété téhranité míówe. Sebaté ání wenáwíqtare Súrása Ísikáriótie. Wega Manikáne ehweh mibeq mahbeq aritáh kébá pokue sensabé, Sísa iteba méauwanie úwe. ¹¹Méauwanie teriuwara iwíáh iwíáhéra móne awenéhboq miraúno uwana Súrásaga kowe aritena se Sísaba mórite tanáhrásábé iwíáhue kabarúwe.

Sísareq we kéro kereqka moráráq táhutahuru ehwéhne.
(*Mátíyu 26.17-25; Áruká 22.7-14,21-23; Sóni 13.21-30*)

¹²Íre múi páréti né tanahráq ebeqte wéhékáh sótaikú iahreraq ko tanahráq sítáq Asiu kegá sipisípiq áráhq subiqme titiru tanahráq súwe. Mi tanáhráq we kéro kega Sísaba séra wensabé, Sótaikú tanahráq iahreraq kéh táhútáhúq nankehboq eheq kogaweratanéhnkono ue kasenuwe. ¹³Kasenuwana Sísaga we kéroya anité eqmaq suanaútaq sensabé, Wahtotaq kehíná suwahpeq pokotao. Obenkisa wání ántéhíyánkákáq ánínseq piehgírataq kéréhtao. ¹⁴We kibekína nahtápéqté ábówánsábé mahraréta, Íwáhnori anínká mahraréna, Ínéreq íné séníráh kéreqka sótaikú tanahráq iahreraq kéh táhútáhúq nanehboq mi paqnáhípeq teio ire teawetao. ¹⁵Teawírataqmé wega ménsámehnsá aiq kaweria páqnáhípeq teinkéhe. Mitaq itene táhutahuq kaweraráhtao éna eqmaq suowe. ¹⁶Eqmaq suowara mi anitégá mi ke suwahpeq pokue Sísaga teriunserah tagéra mitaq sótaikú tanahráq iahreraq ko tahutáhúq kaweraróye.

¹⁷Íó tupekútaq Sísareq airápété téhranité we kéro kereqka mitaq séra ¹⁸tútuue táhutahurutaq Sísaga sensabé, Teiníboq írátíáhro. Ite míáhrabeqte ání ínéreq moráráq nóya anínká néne naruo kowerirankéhe úwe. ¹⁹Úwara sene sirupipeq umeh agúwara morá ání morá ánínkáue Sísansabé, Arega ínénsabe irareno ue kasenuwe. ²⁰Kasenuwana Sísaga sensabé, Airápété téhranité omaq sitórabeqte ánínká ínéreq morá párétáhípeq páréti pámbáhúya anímé we wire. ²¹Manikáne ehwehka aiq irarinserah íné wehukení úku aní pukinie. Néne naruo kowerirahna aní anotahtaq kamah awinawire. Wenanoga we íre maqmioaq tahirímé aiq kaweri irino úwe.

Sísaga páretiakáq sera ano ko kahpúakáq náriu ehwéhne.

(Mátíyu 26.26-30; Árúka 22.15-20, 1 Kórína 11.23-25)

²²Sega táhutahurutaq Sísaga páreti mewena Manikánsabe kaweróne atena keqme náriena sensabé, Mahnawé niwaq mire. Náhro úwara nowe. ²³Nowana wega náhniáq sera ano kahpú mewena Manikánsabe kaweróne atena náriuwara ómiga nowe. ²⁴Sísaga sensabé, Mahnawé néne korahq mire. Néne korahq tuinaga itereq áhnte mó kereq Manikánka insahwé aitena itene ahababáq kaweraitankéhe. ²⁵Teiníboq írátíáhro. Náhniáq sera ano mahtaq mó íre nanie. Mókake Manikánka wahnah wahnahnínarabeq míáhnaraq o sera ano nanie úwe.

²⁶Sega Manikánsabe iwíáh íwíáh igonkónéra máhpeq tueyokéra Óríwi sawéhrápéq pokuwe.

Sísaga Pítansabé, Íné nuwaniewóne ú ehwehne.

(Mátíyu 26.31-35; Árúka 22.31-34; Sóni 13.36-38)

²⁷Sísaga sensabé, Manikáne ehwehnka mahraréna,

Ínéga sipisípiq Wahnáh subiq súáhnaraqmé moke sipisípiqmarínká kobeq séberigehe. *(Sekaraia 13.7)*

Mi ehwéhnká irarinserah ite ómiga íné nuweq kobeq séberigehe.

²⁸Manikánka íné oganúq intahnaraq Kehrari marákórápéq ebeq konaq inehe sighehe úwe. ²⁹Úwana Pítaga Sísansabé, Ómiga are áúwéhrataqmé ínéga íre auwanauge úwana ³⁰Sísaga wensabé, Teawiníboq írátíahno. Ibora inókáhpéq kokórega téhtaréráq ehwehnina ínaraq arega íné íre tagaríóge apahtáróráq irariniewóne úwe. ³¹Úwana Pítaga mi ehwéhnsabé anotahtaq ahqáho éna Sísansabé, Mó kegá arereq ínéreq iubiq súéhrataqmé ínéga are aiq tagaríóge atanauge úwara sega moke wega irarúnsarahanuwe.

Sísaga Késémáni matábúráq kobúrerú ehwehne.

(Mátíyu 26.36-46; Árúka 22.39-46)

³²Sísareq we kéro kereqka mitaq suera mátabu áwíq Késémáni pokuwe. Sísaga sensabé, Ite mahtaq tútuue míehrana íné kobúrerono éna ³³Pítareh Sémísireh Sónireh móbeq mórítowe. Mórítene wene arupipeq anotah uméhue págege agúwana ³⁴wega sensabé, Nirupipeq anotah uméhinka pukorahuge. Mahtaq tótuqméq tagaríáhro éna ³⁵se suena wahtotaq móbeq pokéna marakóraq káuqmunue ména púrerúwe. Púreréna íre kaweq sunúq weba sínehoéna púrerúwe. ³⁶Púrerue mahraréna, Nániboo, arega moke miraorahóne. Mah íré káwéq sunúq móruo. Íre íné nuwahbeh sansá peh are awahbáhna sansánúno ue púrerúwe.

³⁷Púreraruena wega Pítarehba kouwekéna tagówara sugówe. Sugówana wega Pítansabé, Sáimónio, aneqsabé sugahno? Pehgáriq

tanahráq árahinsabé íre tótuqmé níwénunorahoo? ³⁸Iteiyuwanka kaweq sansánéyabe iuwahbehre. Peh itene inonka mareqmarero puaq íre miraorahowe. Minayabe owainawanka ahababáq aitehnehboq tótuqméq púreroro éna ³⁹mónkakáq kobúrerúwe. Métáq púrerúnserahnue mó púreréna ⁴⁰Pítarehba mó kouwekéna tagówara se anotah mukúqmqmáhkúru puara se peh sugówe. Sugówana Sísaga iriritowara siyehitónsabe ehiya míówe.

⁴¹Sísaga apahtáróráq kéna séna ú púana sensabé, Ite peh ahrenanehéq sugaho? Aiq míre. Íné wehukení úku aní ahababáq ke kowerire tanahráq aiq sire. ⁴²Pokonehboq irigoro. Tagahro. Néne naruo koweriréh ánínká aiq sire úwe.

Súrásaga Sísane naruo koweriro ehwéhne.
(*Máttyu 26.47-56; Áruká 22.47-53; Sóni 18.3-12*)

⁴³Sísaga mi ehwéh irarútaq Súrása we kéro anínká apubúue súwe. Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq Mósísiga miraoro ú ehweh síwáhnoro kereq Asiu kené aboawah wehreqka áhnte mó ke eqmaq súówara sega pokamarinkákáq sahmárínkákáq Súrásareq moráráq suwe. ⁴⁴Seneherautaq koweriro anínká su ke teriena, Ínéga nánkóqnahna anímé Sísá wire. Táhtotqme kawerue meqme móáúwáhro úwe.

⁴⁵Minayabe Súrásaga sítaq Sísaba apubúue séna wensabé, Íwáhnoraníno éna nánkóqnoúwe. ⁴⁶Nánkóqnoúwara sega Sísá táhtotqme ambubuue táhtotíówe.

⁴⁷Táhtotíówana mó anínká wene poka mewena Manikáne ehweh mibeq mahbeq aritéh áníné arambehri aní apiwe wene ahre kiraq auwowe. ⁴⁸Kiraq auwowana Sísaga sensabé, Aneqsabé aebó aní táhtoráhnserah pokankákáq sahnkákáq íné meniranehéq seo? ⁴⁹Mó wehekáh mó wehekáhnue Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh náhtápéq áhnte wehekáh itereq ména íwáhnorurautaq mi tanáhráq itega íné íre táhtotiarowe. Manikáne ehwehnka irarinserah aiq pútaraginkehéq miraowe úwara ⁵⁰we kéro kega Sísá auwera pehbeheráh pokuwe. ⁵¹Pokuwana káriq mahbíga peh taberábe ambántá úbíqmena Sísá anehe kaqmena kérowe. Kérowara míó kega we táhtorówana ⁵²wene ambanta kesuena pehrákora pehbeheráh pokuwe.

Wahnah kegá aboawah weh míórabeq Sísá ehweh ató ehwehne.
(*Máttyu 26.57-68; Áruká 22.54-55,63-71; Sóni 18.13-14,19-24*)

⁵³Sega Sísá meqmera Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéné wahnahpa pokuwara moke Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq Mósísine ehweh síwáhnoro kereq Asiu kené aboawah wehreqka mitaq momiwúwe. ⁵⁴Se mótaq we mótarue Pítaga sinehe kaqme kure Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéné wahnahne nahnoerápéqté mátábúrác kúwe. Kure mitaqté párísiréhreq tútuue méra iraraq totoruwe.

⁵⁵Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq moke mó kaunsírí kéreqka Sísá subiq suanéhboq wega ahbabáruime insega tagarairo éra kabaruwara íre pahsúówe. ⁵⁶Sísaga miraúnsabe áhnte kegá péhe éhwéhnéra íre morá éhwéh iraruwe. ⁵⁷Táhmáro kegá irigue péhe éhwéh atera mahraréra, ⁵⁸Itega wene ehweh írátáúne. Wega iraréna, Manikánsabe iwíáh iwíáh atáh náh wehukega pearó nah sokoruqme apahtáro wéhékáh mó nah pearaníe. Íre niyahnkaratáté pearaníe uraire éra ⁵⁹sene ehwehme peh úbíráhbíq ehwehnéra íre morá éhwéh iraruwe.

⁶⁰Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéné wahnahnka irigue ákáhpi kowéna Sísansabé kasenína, Mah kegá arensabé irare ehwéhmé arega íre terieráhono? Sene ehweh aiq pútaq ehwéhpo úwana ⁶¹Sísaga íre iraria peh ehiya míowe.

Peh ehiya míowana wega Sísansabé, Manikánka ite Asiu ke meirena kaweraitankehéna peh morá ání omaq atowe. Arewe mi anípo? Arewe Manikáne ahninkáwábo kaseníwana ⁶²Sísaga wensabé, Íné we uge. Íné wehukení úku anínká Manikáne ayah púpeq tútuue ména íópeq írábúyápipeqté tuonaq tagagehe úwe. ⁶³Úwana Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéné wahnahnka mi ehwéh irotaq abiahsanú púana wene korósi subansuena mahraréna, Wega aiq irarinsabé mó keyabé móme íre kasenoro. Ahqáho. ⁶⁴Wega Manikánsabe íre kaweq ehwéh atéhraq íráhwe. Minayabe aneratanéhnkono úwara sega moke mahraréra, Wega ahbabáq ehweh aiq irari puaq subiq suo atanéhe uwe.

⁶⁵Táhmáro kegá Sísá tehqni atera wene auranabiah ambantaráté akariatawéra subiqmarera, Insega are subiqmarehro? Teio uwara párisirehga Sísá meqmera mósubúwe.

Pítaga, Sísá íre tagaríóge ú ehwehne.

(Máttyu 26.69-75; Áruká 22.56-62; Sóni 18.15-18,25-27)

⁶⁶Pítaga nahnoerápéqté mátábúráq tumíowana Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítéh áníné arambehri ahrárigá súwe. ⁶⁷Súwana Pítaga iraraq totorúwana mi ahrárigá we tagéna ebitáwéna wensabé, Are Sísá Néhsara suwahpeqté ánínseq míarone úwe. ⁶⁸Úwana Pítaga ahqáho atena, Arega iraréna ehwéhmé íre ahteboqe. Aneq ehwéhnono éna mitaq suena méhpehpeq pokúwana kokórega téh ehwehnúwe.

⁶⁹Mi ahrárigá méhpehpeq Píta mó tagéna míó keyabé, Mah anímé Sísá awahrahní míre úwe. ⁷⁰Úwana Pítaga mó ahqáho atowe.

Pehgáriq motáq tahnsa mitaq míó kega Pítansabé, Are Kehrari marákórápéqté ání púah are wenawahrahní móne uwe. ⁷¹Uwana Pítaga ehbonéna mahraréna, Manikánka tagaríéhtáq aiq pútariahnsanuge. Itega irare anímé íné íre tagaríóge. Ínéga péhe éhwéh teawénaraqmé Manikánka íné nubiq suankéhe úwana ⁷²kokórega mó ehwéhnúwe. Mó ehwéhnútaq Sísaga teawu ehwéh Píta ahreraq kowe. Mina teawu

ehwéhmé, Kokórega téhtaréráq ehwehnina ínaraq arega apahatáróráq ín ére tagaríóge irariniewóne úwe. Pítaga mi ehwéh ahrreraq kowana wene arupipeq umehúwana anotahtaq ibisówe.

Sísa meqmera Páhírátiba móátó ehwehne.

(Mátíyu 27.1-2,11-14; Árúka 23.1-5; Sóni 18.28-38)

15 ¹Ahbiahipeq Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq Asiu kené abowah wehreq Mósísine ehweh síwáhnoro kereq moke mó kaunsírí kéreqka momiwíue Sísa subiq súéhra ehwéh sío síoéra wene ayahnkaratáq nágáqtate táhru táhrue meqmera anotah wahnáh ání Páhírátiba móátówe. ²Móátówana Páhírátiga wensabé, Arewe Asiu kené wahnahpo kasenúwana wega wensabé, Arega aiq iraréne úwe. ³Úwara Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kégá Sísa áhnte ehwéh atówe. ⁴Ehweh atówana Páhírátiga Sísansabé, Sega arensabé áhnte ehwéh atáhwe. Minayabe arega ehweh íre terieráhono kasenúwana wega peh ehiya míowe. ⁵Peh ehiya mío púana Páhírátiga iwíáhue tagéna áhtenúwe.

Páhírátiga, Sísa awankátaq táhparáhro ú ehwehne.

(Mátíyu 27.15-26; Árúka 23.13-25; Sóni 18.38–19.16)

⁶Anotah tahutáhúro tanáhráq mó opéq mó opérué karábúsiipéqté ání Asiu kégá pugeqio teawú ani Páhírátiga pugesuaq pugesuarúwe. ⁷Wehukení wenáwíq Párehbae. Wereq mó kereq ebehutaq Párehbaga wehukení subiq suonsabe karábúsiipéq míowe. ⁸Karábúsiipéq míowara áhnte kégá kire Páhírátinsabé, Are ahriahri mira aruqarurona serahnúno uwe.

⁹Uwana Páhírátiga sensabé, Asiu kené anotah Wahnáh pugeq inínkono kasenúwe. ¹⁰Kasenéna iwíáhéna, Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kégá, Sísaga ite kiotaikíneho éra abiahnsa atáh púara ínéba meqme sewe iwíáhúwe. Mira iwíáhú púana wega sensabé, Asiu kené anotah Wahnáh pugeq inínkono kasenúwe.

¹¹Kasenúwara Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kégá mío keyabé pagu pagunéra, Mah ehwéh Páhírátí koreawéro. Wensabé teaweq, Párehba pugeqauwe Sísa subiq súáhro arito koreawéro éra pagu pagunuwara mío kega, Párehba pugeqio uwe. ¹²Uwana Páhírátiga sensabé mó kasenéna, Itega ite Asiu kené Wahnahne ue áwíratáh ánímé aneratanínkono úwe. ¹³Aneratanínkono úwara sega ehweh kikiréra, Awankátaq táhpawe subiq suo uwana ¹⁴Páhírátiga sensabé, Aneqsabébo? We aneq ahabáriro kasenúwara sega mó anotah ehwéhnabaéra, Awankátaq táhpawe subiq suo uwe. ¹⁵Uwana Páhírátiga mío kene sirupipeq eyoyóigeheéna Párehba pugeq auwena Sísa áréti sahtáté subóro aritena sóntía kégá awankátaq táhpawe subiq suageheéna siuwe.

Sóntía kegá Sísansabé awiréh ató ehwehne.

(Mátíyu 27.27-31; Sóni 19.2-3)

¹⁶Sóntía kegá Sísá meqmera wahnah anínká ehwehúrabeq kibekue móatera ómi mó sontiá ké síáhrabuware momiwíuríówe. ¹⁷Momiwíera peh morá tautáúq korósi abaq atera ógaratáté keborarera wene ayahqnotaq suki atówe. ¹⁸Suki atera wensabé, Aiq míahno? Arewe Asiu kené Wahnah mone éra ¹⁹wiahno sahtáté ayahqnotaq subiqmarera tehqni atera sirehunserarác méra Sísansabé péhepehe iwíáh íwíáh atera ²⁰awiréh atówe. Awiréh atera abaq ató korósi akai auwera wewene korósi suki atera awankátaq táhparaneheéra meqmera pokuwe.

Sísá awankátaq níriraté táhparó ehwehne.

(Mátíyu 27.32-44; Áruká 23.26-43; Sóni 19.17-27)

²¹Sóntía kegá Sísá meqmera pokuwana Sáírini marákórápéqté áni wenáwíq Sáimóni ahtapeq sure Sarúsarama suwahpeq pokinieéna sótaikinaúwe. We Árékásántareq Árúpareqne sibowá míowe. Sóntía kegá we saiqnatera, Sísá táhparéhra awánkámé abaqme kúno atónsabe abaqmena kúwe.

²²Sísá meqmera Kógóta sawéhrápéq kúúwe. Mi sawéh áwíqmé áwahewé wehukení ayahqno tánúnsutapére. ²³Mitaq sega íre érorahi kítahé maráhsíní mewera náhniác sera anopipéq sombirahue Sísá náuúwana ahqáho éna íre nowe. ²⁴Íre nowara sega we meqmera awankátaq níriraté wene ayahnkaratác subiqmaq aigárátác subiqmarue táhparera awanká pankeqme marakóipeq pearówe. Pearera, Wene korósi insega meyanabomo éra saraqmianeheéra káhsíue saraqme meyówe.

²⁵Wéhékáh ío ákáhtaq kiutaq awankátaq táhparówe. ²⁶Ehweh ató ehweh kanehraq sehiranúwara wene ayahqno abobórahpeq awankátaq táhparówe. Mi sehíránká mahraréna,

Asiu kené Wahnahne úwe.

²⁷⁻²⁸Sísá awankátaq táhparórabeq aebó ánité moq awankátararác níri pewe táhparéra pankeqme ayehré ayehré pearówe. ²⁹Pearówara mitaq sótaiku kegá Sísá tagéra awiréh atera sinuo kóbiq kóbiréra wensabé íre kaweq ehwéh atówe. Íre kaweq ehwéh atera mahraréra, Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh nah sokoruqme apahtárórác mó pearahráhóna aníno, ³⁰arere séhréhúno. Oga míankehboq marakóipeq tueagúno éra awiréh atówe. ³¹Awiréh atówara Manikáne ehweh mibeq mahbeq arítáh kéreq Mósísine ehweh síwáhnoro kereqka moq awiréh atera mahraréra, Wega mó ke kaweraritena peh wewe íre kawerorahire éra ³²wega, Íné áhnte wehuké merirena kaweraritankeheéna Manikánka omaq intowe íwíáhíre. Íné Ísara kené Wahnah aní múge íwíáhíre. Wega maraipéq tueagínaq tagéq wensabé aiq pútare atanéhe éra awiréh atówe. Awankátaq táhparó anitégá moq íre kaweq ehwéhnéra Sísansabé awiréh atóye.

Sísa pukú ehwehne.*(Mátíyu 27.45-56; Áruká 23.44-49; Sóni 19.28-30)*

³³Wéhékáhnabubu moke mah marákó marákó sunkíkíragúwana ío tunsorerutaqkakáq peh sunkíkíratiowe. ³⁴Tunsorerutaq Sísağa wewene ehwehtağ Wenabonsabé anotahtağ mahraréna, Írói, Írói, tahmah sabáhtahníe úwe. Mi ehwéhnúmé, Nániboo, Nániboo, aneqsabé íné nuwahno úwe. ³⁵Úwara táhmaro iriwe mió kega irera mahraréna, Íráhro. Éráisansabé áhrabire uwe.

³⁶Mibeqté ánínká pehbeheráh sehenáh tahnsa náneq mewena kítabeh nah naneqpipéğ pámbáhue sehikaratáğ maqme pankeqme Sísağa píbira nankeheéna awuwe. Awena mahraréna, Éráisaga marakóipeğ atanabiramo. Taganeheqmúne úwe. ³⁷Úwana Sísağa anotahtağ ehwehnéna putiowe.

³⁸Putiotağ Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh náhtápéqté páráhnikéğ tahnsa ónsá senahpeqté subame tunse téhtaré úkúwe. ³⁹Sóntía kené kíápéténiga Sísağe auranabiahtağ meña we putionsabe tagarawéna mahraréna, Mah anímé aiğ pútağ Manikáne ahninkáwá wíre úwe. ⁴⁰Sísa putiotağ ahreronká mobeğ iriwe méra awahnkanuwe. Mágára suwahpeqte íní wenáwíğ Máhríae. Sémísi anehe piah anínseq wenawah Sósépareqne sinowa wenáwíğ moğ Máhríae. Mó íní wenáwíğ Sárómie. ⁴¹Sísağa Kehrari marákórápéğ síwáhnorútağ mi ínítóğá we kéréra wene táhutahuğ tíátówe. Mi ínítároreq mó Sarúsarama suwahpeqte su ahrérónseqka mobeğ iriwe méra awahnkanuwe.

Sísane anonka maisé onápípeğ maisaró ehwehne.*(Mátíyu 27.57-61; Áruká 23.50-55; Sóni 19.38-42)*

⁴²Ahbiah tahnsá ahrena ahrena wehekáh ibora táhnsá táhutahuğ kaweq kaweré wehekáh ío tupekútağ Sósépağa Páhírátiba pokúwe. ⁴³Sósépawe Árímatéa suwahpeqte ánínúwara mó kegá, We kaweq abóawáh wéh wíre íwíáhuwe. We Manikánka wahnah wahnahni tanáhráğ áwénunue taga tagaú aní míre. We íre áhreia Páhírátiba pokéna wensabé, Sísağe anonka mewena mómaisaranínkono úwe. ⁴⁴Úwana Páhírátiga, We putiehramo íwíáhéna kíápéténine wahnah áhrabéna, Aiğ putiehro éna kasenúwe. ⁴⁵Kasenúwana, Aiğ putiéhre úwana Páhírátiga Sósépansabé, Wene anonka meyo úwe.

⁴⁶Úwara Sóséparehğa íre wahto taberábe ambántá paiqmarera Sísağe anonka kiwewe marakóraq márumarera ambantaipéğ úbíqme mewera ubusa onápípeğ mómaisarówe. Maisarera ebah ubusa onápípeğ marera anotah ebáh paentáwe kure maisiaró mehpéh paiqmarera pokuwe. ⁴⁷Mágára suwahpeqte ínínseq mó wenaogo Máhría Sósépane anowareqka Sísa maisaróabeğ tagoye.

Sísa oganúkú ehwehne.

(Mátíyu 28.1-8; Árúka 24.1-12; Sóni 20.1-10)

16 ¹Ahrena ahrena wehekáh parabagúwara Mágára suwahpeqte íní Máhríareq Sárómireq Sémísine anowa mó Mahríáreqka Síसानe anonka abaq ataneheéra kaweq kunkúni werí paiqmárówe. ²Paiqmárówana o wíki kowara ebeqte wéhékáh ahbiahipeq ío kiembogútaq mi inínsónká maisiaró onápípéq pokéra ahtapeq kure ³seye náhenéra, Méhpeh paiqmáráh ébáhmé insega paentáwe méreitanabomo uwe. ⁴Uwana anotah ebáhnaba kowara sega tagowana méhpehtaq íre paisa peh móbeq kowara tagowe. ⁵Tagéra maisiaró onápípéq kibekuwana íre wahto taberábe korósíákáq máhbí éberiopeq tútuue míowara tagéra áhtenuwe.

⁶Áhtenuwana wega sensabé, Íre áhtenoro. Ite Sísa Néhsara suwahpeqte ání awankátaq táhpato aní seragahwe. We oganúkéna mahtaq íre míéhre. We maisatotaq tagahro. ⁷We kéro kereq Pítareq korerieq, Wega Kehrari marákórápéq ebeq kínaq itega mitaq kirataq tagagehe. Wega teiátáinserah itega mitaq we tagagehe koreriéro úwe.

⁸Úwana mi inínsónká tueyokéra iransánue áhtenunsabe pehbeheráh kure áhreu puara ahtapeq sótaiku ke íre teriasa peh ehiya méra pehbeheráh kótaikuwe.

Mágára suwahpeqte íní Máhríaga Sísa tagó ehwehne.

(Mátíyu 28.9-10; Sóni 20.11-18)

⁹[Ebeqte wehekáh o wíki ahbiahipeq Sísa oganúkéna wega Mágára suwahpeqte íní Máhríaba ebeq súwe. Wega mó tanáhráq abapete téhtaré ówáínáwánsabé, Máhría auweq pokoro arito íní míre. ¹⁰Sísaga mi iníbá ebeq súwana mi inínká pokue Sísa kéro keba pokúwara Sísa pukúnsabe wensabé sirutaboiréra ibisowana Máhríaga koreriena, ¹¹Sísa oga míéhrana tagoge úwe. Úwara wene ehwehnsabé íre aiq pútare atówe.

Sísa kéroya ánitégá ahtapeq Sísa tagoya ehwéhne.

(Árúka 24.13-35)

¹²Anehe téhranitégá uworapeqté áhtápéq nogúyataq Sísaga mó aní tahnsa úkue seba súwe. ¹³Súwara sega kouwekéra moke Sísa kéro ke koreríuyara sene ehwehnsabé moq íre aiq pútare arítówe.

Sísaga we kéro keyabé, Néne ehweh koreriéro ú ehwehne.

(Mátíyu 28.16-20; Árúka 24.36-49; Sóni 20.19-23)

¹⁴Anehe we kéro ke peh abapete morá ké méra táhutahurutaq Sísaga seba súwe. Sirupipeq págege éra we oganúkú ehwehnsabé íre aiq pútare aritónsabe sensabé siwehguúwe.

¹⁵Sensabé, Moke mah marákó márákó pokue mah kehiná kéhíná kaweq ehwéh koreriéro. ¹⁶Ínénsabe aiq pútare aintera wání meyéhra kewé Manikánka oganúq sitankéhe. Ínénsabe íre aiq pútare aintéhra kewé ehweh aritankéhe. ¹⁷Ínénsabe aiq pútare aintéhra kegá teiéna otáq sánsá miraigehe. Néníwírue owainawamarí kaqsuagéhe. Kambare ehwéhniagehe. ¹⁸Ayahtate wehe táhtoragéhe. Pukorahi naneq nehraq íre pukigehe. Siyahnkaratáté awahre ke táhtoréhraq kaweraginkehe úwe.

Manikánka Sísa íópeq tumero ehwehne.

(Árúka 24.50-53, Eqmaro 1.9-11)

¹⁹Sísa itene Wahnahnka aiq teriuwana Manikánka we íópeq tumerowana wene ayah púpeq tútuue míowe. ²⁰We kéro kega pokue mah marákó márákó áhnte kehiná kaweq ehwéh teri terinuwe. Itene Wahnahnka se séhréh aritonsabe sega ótaq sánsá mirauwara író kega tagéra, Mah ehwéhmé aiq pútaq Manikáne ehwéhne uwe.]